

Jäätmeloa taotluse koostamise juhend

Abimaterjal jäätmeloa taotluse koostajale

**2016 Tallinn
Viimati uuendatud 2019 Tallinn**

Sisukord

[Sisukord. 2](#)

[Sissejuhatus. 4](#)

[Peamised õigusaktid. 5](#)

[Milliste tegevuste jaoks on vaja taotleda jäätmeluba?. 5](#)

[Kuidas taotleda jäätmeluba?. 5](#)

[Riigilõiv jäätmeloa taotlemisel. 6](#)

[Mida peab sisaldama jäätmeloa taotlus?. 7](#)

[Jäätmeluba metallijäätmete kogumiseks ja veoks. 7](#)

[Jäätmeluba prügila käitamiseks. 7](#)

[Jäätmeluba jäätmeoidla käitamiseks. 8](#)

[Jäätmeluba jäätmete põletamiseks. 8](#)

[Jäätmeluba kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmeveoks. 8](#)

[Jäätmeluba maavara rikastamisjäätmete tekitamiseks. 9](#)

JÄÄTMELOA TAOTLUS. 10

1. Üldandmed. 10

[TAOTLEJA ÜLDANDMED. 10](#)

2. Andmed loa taotleja tegevuskoha ja põhitegevuse kohta. 11

[TEGEVUSKOHT. 11](#)

[MILLEKS JÄÄTMELOA TAOTLETakse. 12](#)

3. Andmed jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise, kogumise ja veo ning ladestamise ja vahetu keskkonda viimise kohta kalendriaasta jooksul 14

[TABEL 1. Kavandatav jäätmete liikumine kalendriaasta jooksul 14](#)

[TABEL 2. Jäätmete kogumine, vedu, ladestamine ja vahetu keskkonda viimine. 15](#)

4. Selgitus taotleja poolt kavandatava jäätmekäitluse kohta, tehnilise varustuse kirjeldus koos vajalike skeemide või joonistega. 16

[TABEL 3. Korraldatava jäätmekäitluse selgitus ja tehnilise varustuse kirjeldus. 16](#)

5. Kavandatava jäätmekäitluse selgitus, tehnilise varustuse kirjeldus koos vajalike skeemide või joonistega*. 19

[TABEL 4. Tootmistegevuse selgitus koos jäätmete moodustumisega seotud toorme ning tehnoloogiaprotsesside iseloomustusega. 19](#)

6. Jäätmete koostise ning jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogia iseloomustus. 19

[TABEL 5. Jäätmete koostise ning jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogia iseloomustus. 19](#)

7. Jäätmekäitluskohtade kirjeldus. 20

[TABEL 6. Jäätmekäitluskohtade kirjeldus. 20](#)

8. Andmed isikute kohta, kellele jäätmed kavatakse üle anda, sealhulgas andmed jäätmeid ladestavate isikute kohta. 21

[TABEL 7. Andmed isikute kohta, kellele kavatakse jäätmed üle anda. 21](#)

9. Tegevuse juures rakendatavate ohutusmeetmete ja õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmete kirjeldust. 21

[TABEL 8. Jäätmekäitluse juures rakendatavad ohutusmeetmed ja õnnetuste tagajärgede leevendamise meetmed. 21](#)

10. Ettepanekud jäätmekäitluskoha või jäätmete tekkekoha omaseireks. 22

[TABEL 9. Ettepanekud jäätmekäitluskoha või jäätmetekkekoha omaseireks. 22](#)

11. Jäätmete tekitamisel jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kava. 22

[TABEL 10. Jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kava. 22](#)

12. Tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavate tervise- ja keskkonnakaitse meetmete kava, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava. 22

TABEL 11. Jäätmekäitluse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava. 22

13. Andmed prügila ja jäätmeoidla käitamise jäätmeloa taotlemiseks*. 23

13.1. Andmed prügila/jäätmeoidla kavandatud mahutavuse kohta*. 23

TABEL 12. Andmed prügila mahutavuse kohta. 23

13.2. Prügila/jäätmeoidla asukoha kirjeldus, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse*. 23

TABEL 13. Prügila asukoha kirjeldus ja selle hüdrogeoloogiline ja geoloogiline iseloomustus¹
23

13.3. Andmed personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe*. 24

TABEL 14. Andmed personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe kohta. 24

13.4. Prügila töö korraldamisel õnnetuste vältimiseks ja nende kahjulike tagajärgede piiramiseks rakendatavad meetmed*. 24

TABEL 15. Prügila töö korraldamisel õnnetuste vältimiseks ja nende kahjulike tagajärgede piiramiseks rakendatavad meetmed¹ 24

13.5. Kindlustusleping või loa andja aktsepteeritud Eesti või rahvusvahelise krediidi- või finantseerimisasutuse kirjalik kinnitus rahalise tagatise olemasolu kohta*. 25

13.6. Taotleja maakasutuse õiguslikku alust tõendavad dokumendid*. 25

13.7. Jäätmeoidla võimalikud alternatiivsed asukohad**. 25

13.8. Kaevandamisjäätmekava**. 25

14. Andmed jäätmeloa taotlemisel jäätmete põletamiseks*. 25

14.1. Andmed jäätmete põletamisel või koospõletamisel tekkiva soojuse kasutamise kohta*.
25

14.2. Andmed põletamisel tekkivate, taaskasutatavate, sealhulgas ringlusse võetavate, ja kõrvaldatavate jäätmete koguse ning jäätmete tekke vältimise ja vähendamise meetmete kohta*. 25

14.3. Jäätmepõletus- või koospõletustehase tööd juhtiva füüsilise isiku pädevust tõendavad dokumendid*. 25

14.4. Mõõteseadmete nimistu koos tehnilise iseloomustusega*. 25

TABEL 16. Õhu- ja veeheite piirväärtusest kinnipidamiseks ja põletusprotsessi reguleerimiseks vajalike ning tehnoloogiaparameetrite mõõtmise regulaarsust ja täpsust tagavate mõõteseadmete nimistu koos tehnilise iseloomustusega. 25

15. Andmed jäätmeloa taotlemisel kohaliku omavalitsuse korraldatud jäätmeveoks * 26

15.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti koopia selle kohta, et taotleja pakkumus on jäätmeseaduse § 67 lõikes 1 nimetatud riigihankel tunnistatud edukaks*. 26

15.2. Veopiirkonnad*. 26

TABEL 17. Piirkond, kust kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed kokku kogutakse¹ 26

15.3. Jäätmekäitluskohad, kellele jäätmed üle antakse*. 26

TABEL 18. Jäätmekäitluskohad ja isikud, kellele jäätmed üle antakse, sealhulgas prügilad ja nende käitajad¹ 26

16. Andmed jäätmeloa taotlemisel metallijäätmete kogumiseks ja veoks. 26

16.1. Tegevuskohajärgse politseiasutuse arvamuse metallijäätmeloaaga määratava tegevuse kohta. 26

16.2. ehitusregistri või kinnistusraamatu väljavõtte jäätmekäitluskohaks oleva ehitise kui vallasasja või kinnistu kohta; 26

16.3. Dokumendid, mis kinnitab taotleja õigust kasutada punktis 2 nimetatud kinnistut või ruume, kui taotleja ei ole omanik. 26

Lisa 1 Toimingukoodide selgitused. 27

Sissejuhatus

Jäätmekäitlus on Euroopas ja Eestis üks enim reguleeritud valdkondi. Riigi tasandil reguleeritakse jäätmekäitlust läbi asjakohaste seaduste ja määruste, nõudeid täpsustavad omavalitsuste õigusaktid. Lisaks reguleeritakse isikute jäätmekäitlustegevusi või jäätmete tekitamist vajadusel jäätmeloaga. Jäätmeluba on haldusakt, mille annab Keskkonnaamet ning mis annab loa omajale õiguse üheks või mitmeks jäätmekäitlustegevuseks või jäätmete tekitamiseks keskkonnakaitse seisukohalt olulistes tegevusvaldkondades ning määrab selle õiguse realiseerimise tingimused.

Jäätmeloa peavad taotlema ettevõtted, kes tegelevad jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamisega, ohtlike jäätmete kogumise või veoga, olmejäätmeveoga majandus- või kutsetegevusena, teiste isikute tekitatud ja üle antud metallijäätmete kogumise ja veoga, korraldatud olmejäätmeveoga, jäätmeoidla käitamisega (jäätmeseadus § 73 lõige 2) või teatud tegevusvaldkonnas jäätmete tekitamisega (jäätmeseadus § 75).

Jäätmeloa taotluse koostamine on tahtmise korral jõukohane ülesanne. Taotluse koostamise käigus viiakse end kurssi keskkonnavalitsuste õigusaktidega, mis aitab parandada ettevõtte keskkonnajuhtimist ning vältida võimalikke arusaamatusi keskkonnajärelevalve asutustega.

Alati on oodatud ettepanekud juhendi parandamiseks ja täiendamiseks. Juhendi kõige värskem versiooni leiad [Keskkonnaameti](#) veebilehelt.

Head pealehakkamist!

Peamised õigusaktid

- [Jäätmeseadus](#)
- [Keskkonnaministri määrus "Jäätmeloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse käigus läbiviidavate menetlustoimingute tähtajad ning jäätmeloa taotlemiseks vajalike andmete täpsustatud loetelu ja jäätmeloa taotluse vorm ning jäätmeloa vorm"](#)
- [Vabariigi Valitsuse määrus "Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute nimistud"](#)
- [Keskkonnaministri määrus "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu"](#)

Milliste tegevuste jaoks on vaja taotleda jäätmeluba?

Jäätmeluba peab jäätmeseaduse § 73 lg 2 kohaselt taotlema:

- jäätmete kõrvaldamiseks;
- jäätmete taaskasutamiseks;
- ohtlike jäätmete kogumiseks või veoks, välja arvatud isiku enda tegevuse tulemusena tekkinud jäätmete kogumiseks ja veoks;
- teiste isikute tekitatud ja üleantud metallijäätmete kogumiseks või veoks jäätmete edasise kaubandusvahendamise või taaskasutamise eesmärgil;
- kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoks;
- olmejäätmeveoks majandus- või kutsetegevusena;
- jäätmehooldla käitamiseks
- jäätmete tekitamiseks jäätmeseaduse §-s 75 ning [Vabariigi Valitsuse määrusega nr 122](#) sätestatud juhtudel:
  - 1) elektri, soojuse, kütuse või koksi tootmine;
  - 2) vedelkütuse või gaasilise kütuse rafineerimine või tahke kütuse utmine;
  - 3) metallide tootmine või töötlemine;
  - 4) mineraalsete materjalide töötlemine;
  - 5) keemiatööstus;
  - 6) tselluloosi-, paberi- või tekstiilitööstus või nahaparkimine;
  - 7) toiduainetööstus;
  - 8) loomakasvatus;
  - 9) pinnatöötlus või -viimistlus orgaaniliste lahustite abil;
  - 10) vineeri või puitkiudplaatide tootmine;
  - 11) grafiidi (tempersüsi) ja elektrografiidi tootmine põletamise või grafiidistamise teel;
  - 12) maavara kaevandamine või rikastamine;
  - 13) puidutööstus;
  - 14) ohtliku kemikaali, sealhulgas kütuse ladustamine.

Kuidas taotleda jäätmeluba?

Jäätmeloaga seonduvat reguleerib jäätmeseaduse 6. peatükk (§ 73-98) ja keskkonnaministri määrus "[Jäätmeloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse käigus läbiviidavate menetlustoimingute tähtajad ning jäätmeloa taotlemiseks vajalike andmete täpsustatud loetelu ja jäätmeloa taotluse vorm ning jäätmeloa vorm](#)".

Jäätmeloa taotlemiseks või selle muutmiseks tuleb esitada Keskkonnaametile jäätmeloa taotlus. Taotlus tuleb esitada selleks ettenähtud [vormil](#), mille leiab Keskkonnaameti kodulehelt.

Taotlusmaterjali koostab taotleja oma kulul. Jäätmeloa taotlus esitatakse loa andjale digitaalselt allkirjastatuna, või paber kandjal. Taotluse allkirjastaja peab olema ettevõtte juhatuse liige või juhatuse liikme poolt volitatud isik, mille puhul tuleb lisada vastav volikirj.

Riigilõiv jäätmeloa taotlemisel

Riigilõivuseaduse § 126 kohaselt tasutakse jäätmeloa taotluse läbivaatamise eest 350 eurot ja jäätmeloa muutmise taotluse läbivaatamise eest 50 eurot riigilõivu.

Teiste isikute poolt tekitatud ja üleantud metallijäätmete kogumiseks ja veoks, välja arvatud pakendiaktsiisi seaduse alusel maksustatava metallist joogipakendi kogumiseks või veoks, jäätmete edasise kaubandusliku vahendamise või taaskasutamise eesmärgil (metallijäätmeloa) taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 1280 eurot.

Kui luba taotletakse nii metallijäätmete kogumiseks ja veoks kui ka muude § 73 lg 2 nimetatud tegevuste jaoks, tuleb tasuda riigilõivu 1280 eurot.

Riigilõiv tasutakse rahandusministeeriumile ning vastavad konto- ja viitenumbrid on leitavad [Keskkonnaameti](#) kodulehelt.

Mida peab sisaldama jäätmeloa taotlus?

- 1) Kaaskiri (soovitame üldandmed esitada eraldi dokumendina ning kanda ka jäätmeloa taotluse vastavatesse lahtritesse)
  - a. taotluse esitaja nime;
  - b. taotluse selgelt sõnastatud sisu;
  - c. taotluse esitamise kuupäeva ja taotleja allkirja;
  - d. haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatavat viisi ning selleks vajalikke kontaktandmeid.
- 2) andmeid loa taotleja tegevuskoha ja põhitegevuse kohta;

- 3) andmeid jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise, kogumise ja veo ning ladestamise ja vahetu keskkonda viimise kohta kalendriaasta jooksul;
- 4) selgitust taotleja poolt kavandatava jäätmekäitluse kohta, tehnilise varustuse kirjeldust koos vajalike skeemide või joonistega, kui luba taotletakse jäätmeseaduse § 73 lõikes 2 nimetatud tegevuseks;
- 5) selgitust taotleja tootmistegevuse kohta koos jäätmete moodustumisega seotud toorme ning tehnoloogiaprotsesside iseloomustusega, tehnoloogia ja keskkonnakaitse seisukohalt põhjendatud arvutusi tekkivate ja keskkonda viidavate jäätmete koguste hindamiseks, tehnilise varustuse kirjeldust koos vajalike skeemide või joonistega, *kui luba taotletakse jäätmete tekitamiseks*;
- 6) jäätmete koostise ning jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogia iseloomustust;
- 7) jäätmekäitluskohtade kirjeldust;
- 8) andmeid isikute kohta, kellele jäätmed kavatakse üle anda, sealhulgas andmed jäätmeid ladestavate isikute kohta;
- 9) tegevuse juures rakendatavate ohutusmeetmete ja õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmete kirjeldust;
- 10) ettepanekuid jäätmekäitluskoha või jäätmete tekkekoha omaseireks;
- 11) jäätmete tekitamisel jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kava;
- 12) tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavate tervise- ja keskkonnakaitse meetmete kava, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava;
- 13) ohtlike jäätmete käitluslitsentsi numbrit, kui luba taotletakse ohtlike jäätmete käitlemiseks majandus- või kutsetegevuses;
- 14) teavet, mis on aluseks keskkonnamõju eelhinnangu andmiseks (vt alapunkt 16.4).

Jäätmeluba metallijäätmete kogumiseks ja veoks

Lisaks [eeltoodud](#) andmetele peab isik, kes taotleb jäätmeluba metallijäätmete kogumiseks ja veoks, esitama loa andjale:

- 1) tegevuskohajärgse politseiasutuse arvamuse metallijäätmeloaga määratava tegevuse kohta;
- 2) [ehitusregistri](#) või [kinnistusraamatu](#) väljavõtte jäätmekäitluskohaks oleva ehitise kui vallasasja või kinnistu kohta;
- 3) dokumendi, mis kinnitab taotleja õigust kasutada punktis 2 nimetatud kinnistut või ruume, kui taotleja ei ole omanik.

Jäätmeluba prügila käitamiseks

Lisaks [eeltoodud](#) andmetele esitab prügila käitamiseks jäätmeloa (edaspidi prügilaloa) taotleja loa andjale:

- 1) andmed ladestatavate jäätmete koguse kohta jäätmekoodide ja jäätmeliikide kaupa;
- 2) andmed prügila kavandatud mahutavuse kohta;
- 3) prügila asukoha kirjelduse, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse;
- 4) taotleja kirjaliku tõenduse, et tal on tegutsemiseks vajaliku oskusega personal taotluses märgitud tegevusalal ning tema tegevus vastab keskkonnakaitse- ja tööhutusosalastes õigusaktides kehtestatud nõuetele;
- 5) kindlustuslepingu või loa andja aktsepteeritud Eesti või rahvusvahelise krediidi- või finantseerimisasutuse kirjaliku kinnituse rahalise tagatise olemasolu kohta; kindlustusleping või rahaline tagatis peab kehtima kogu prügila kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse ajal, et tagada käitaja suutlikkus täita oma ülesandeid; nõuet võib Keskkonnaameti nõusolekul mitte rakendada püsijäätmeprügila korral.
- 6) taotleja maakasutuse õiguslikku alust tõendavad dokumendid;
- 7) personali vastavat väljaõpet tõendavad dokumendid või nende kinnitatud koopiad;
- 8) prügila töö korraldamisel rakendatavad meetmed õnnetuste vältimiseks ja nende kahjulike tagajärgede piiramiseks.

Jäätmeluba jäätmeoidla käitamiseks

Lisaks [eeltoodud](#) andmetele esitab jäätmeoidla käitamiseks jäätmeloa taotleja loa andjale:

- 1) andmed ladestatavate jäätmete liikide ja koguste kohta;
- 2) andmed prügila kavandatud mahutavuse kohta;
- 3) jäätmeoidla asukoha kirjelduse, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse;
- 4) taotleja kirjaliku tõenduse, et tal on tegutsemiseks vajaliku oskusega personal taotluses märgitud tegevusalal ning tema tegevus vastab keskkonnakaitse- ja tööhutusosalastes õigusaktides kehtestatud nõuetele;
- 5) kindlustuslepingu või loa andja aktsepteeritud Eesti või rahvusvahelise krediidi- või finantseerimisasutuse kirjaliku kinnituse rahalise tagatise olemasolu kohta;
- 6) taotleja maakasutuse õiguslikku alust tõendavad dokumendid;
- 7) personali vastavat väljaõpet tõendavad dokumendid või nende kinnitatud koopiad;
- 8) andmed jäätmeoidla võimalike alternatiivsete asukohtade kohta
- 9) kaevandamisjäätmekava.

Jäätmeloa taotluses ei pea esitama andmeid, mis on kirjas taotlusele lisatavas kaevandamisjäätmekavas.

Jäätmeluba jäätmete põletamiseks

Lisaks [eelpool](#) nimetatud andmetele peab jäätmete põletamiseks *jäätmepõletusluba* taotlev isik esitama:

- 1) andmed jäätmete põletamisel või koospõletamisel tekkiva soojuse kasutamise kohta;
- 2) andmed põletamisel tekkivate, taaskasutatavate, sealhulgas ringlusse võetavate, ja kõrvaldatavate jäätmete koguse ning jäätmete tekke vältimise ja vähendamise meetmete kohta
- 3) jäätmepõletus- või koospõletustehase tööd juhtiva füüsilise isiku pädevust tõendavad dokumendid.

Jäätmeluba kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmeveoks

Lisaks [eelpool](#) nimetatud materjalidele esitab kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoks jäätmeluba taotlev isik loa andjale kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti koopia selle kohta, et taotleja pakkumus on jäätmeseaduse § 67 lõikes 1 nimetatud riigihankel tunnustatud edukaks. Vt ka käesoleva juhendmaterjali punkti 15.1.

Jäätmeluba maavara rikastamisjäätmete tekitamiseks

Lisaks [eelpool](#) nimetatud andmetele peab isik, kes taotleb jäätmeluba maavara rikastamisel jäätmete tekitamiseks, esitama loa andjale kaevandamisjäätmekava. Taotluses ei pea esitama andmeid, mis on kirjas taotlusele lisatavas kaevandamisjäätmekavas.

Keskkonnaamet teatab jäätmeloa menetluse algatamisest väljaandes [Ametlikud Teadaanded](#)

JÄÄTMELOA TAOTLUS

1. Üldandmed

Soovitame üldandmed esitada eraldi avaldusena ning kanda ka jäätmeloa taotluse vastavatesse lahtritesse.

- 1.1. taotluse esitaja nimi
- 1.2. taotluse selgelt sõnastatud sisu. *Selgitada, millisteks tegevusteks jäätmeluba taotletakse*
- 1.3. taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkirja
- 1.4. haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitavat viisi ning selleks vajalikke kontaktandmeid

TAOTLEJA ÜLDANDMED	
Ärinimi või nimi	<i>Palume esitada ärinimi äriregistris registreeritud kujul.</i>
Äriregistrikood või isikukood	
Territoriaalkood (EHAKi järgi)	<i>Küla/linna(osa) kood on Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaatorist (EHAK) saadav neljakohaline koodinumber. Haldusüksuse klassifikaator on leitav Statistikaameti koduleheküljelt. Siia lahtrisse märkida ettevõtte registreerimise asukohajärgne EHAK kood. Kood märkida linna või valla tasandil.</i>
Põhitegevusala (EMTAKi järgi)	<i>Tegevusala kood on Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorist (EMTAK) leitav koodinumber. Tegevusala kood märkida koos tegevusala nimetusega. Vajadusel võib ise oma põhitegevusala täpsustada.</i>
Aadress (postindeksiga)	<i>Palume esitada äriregistrijärgne aadress. Juhul kui tegelik postiaadress erineb äriregistrisse kantud aadressist, palume see eraldi välja tuua märkusega „Postiaadress:“</i>
Telefon	
E-posti aadress	
Faks	
Kontaktisik (nimi)	<i>Isik, kelle poole võib luba puudutavate küsimuste ja probleemide tekkimisel pöörduda. Soovitav on märkida ka kontaktisiku ametinimetus.</i>
Telefon	<i>Kontaktisiku tava- ja/või mobiiltelefoni number.</i>
E-posti aadress	<i>Kontaktisiku e-posti aadress.</i>
Faks	<i>Kontaktisiku faksinumber (kui on olemas).</i>
Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi nr (kui luba taotletakse ohtlike jäätmete käitlemiseks)	<i>Isikud, kes taotlevad jäätmeluba teiste isikute poolt tekitatud ja üleantud ohtlike jäätmete käitlemiseks majandus- ja kutsetegevusena, peavad omama ohtlike jäätmete käitluslitsentsi. Siia palume märkida ohtlike jäätmete käitluslitsentsi numbri.</i>

2. Andmed loa taotleja tegevuskoha ja põhitegevuse kohta

TEGEVUSKOHT	
Tegevuskoha nimetus	<i>Juhul kui luba taotletakse varem kasutatud jäätmekäitluskohale, on käitluskoha andmed võimalik leida Keskkonnaregistrist. Kui tegemist uue käitluskohaga, antakse kohale uus nimi. NB! Tegevuskoha andmed sisestatakse ainult juhul, kui taotletakse jäätmeluba jäätmete käitlemiseks konkreetses tegevuskohas!</i>
Tegevuskoha aadress (tänav, majanumber, asula, postin indeks)	<i>Haldusreformijärgse aadressi päringu link: https://geoportaal.maaamet.ee/est/Andmed-ja-kaardid/Aadressiandmed/Haldusreformijargse-aadressi-paring-p626.html</i>
Tegevuskoha keskpunkti koordinaadid X ja Y	<i>Keskpunkti koordinaadid L-EST koordinaatsüsteemis. Koordinaate on kõige lihtsam leida Maa-ameti geoinfoportaalist.</i>
Tegevuskoha katastritunnus(ed)	<i>Katastritunnuse leiate kinnistusraamatust või Maa-ameti geoinfoportaalist</i>
Tegevuskoha küla/linna(osa) kood (EHAKi järgi)	<i>Küla/linna(osa) kood on Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaatorist (EHAK) saadav neljakohaline koodinumber. Haldusüksuse klassifikaatori leiate Statistikaameti koduleheküljelt.</i>
Tegevuskoha põhitegevusala (EMTAKi järgi)	<i>Tegevusala kood on Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorist (EMTAK) saadav koodinumber. Tegevusala kood märkida koos tegevusala nimetusega. Siia märkida, millist tegevust konkreetses käitluskohas plaanitakse läbi viia.</i>

Tegevuskoha põhitegevus vastavalt E-PRTR määruse I lisale	
Kood	Tegevuse nimetus
	Andmed tegevuskoha E-PRTR määruse I lisa tegevuse kohta esitavad ainult need taotlejad, kes arendavad tegevuskohas üht või mitut määruse 166/2006/EÜ I lisa nimetatud tegevust, ületades selles rakendatavat täpsustatud võimsuse/tootlikkuse künnist. E-PRTR määruse rakendamise suunised
Tegevuskoha kõrvaltegevus(ed) vastavalt E-PRTR määruse I lisale	
Kood	Tegevuse nimetus
	Andmed tegevuskoha E-PRTR määruse I lisa tegevuse kohta esitavad ainult need taotlejad, kes arendavad tegevuskohas üht või mitut määruse 166/2006/EÜ I lisa nimetatud tegevust, ületades selles rakendatavat täpsustatud võimsuse/tootlikkuse künnist. E-PRTR määruse rakendamise suunised

Jäätmekäitluskohas käideldavad jäätmed <i>Märkida X-ga, kas jäätmekäitluskohas käideldakse enda või teiste tegevuses tekkinud jäätmeid</i>	oma tegevuses tekkinud jäätmed	teiste isikute tegevuses tekkinud jäätmed
--	--------------------------------	---

Jäätmekäitluskoha tegevusliik	Märkida jäätmekäitluskoha tegevusliik (<i>U1 – U 17</i> või <i>K1-K3</i>) tegevusliikide nimistust valitud koodiga Vt. Lisa 2 või Jäätmekäitluskoha tegevusliikide nimistu
--------------------------------------	--

MILLEKS JÄÄTMELUBA TAOTLETAKSE	
Jäätmete tekitamiseks	Nimetada milliseks määruses nr 122 toodud tegevuseks luba taotletakse? Vabariigi Valitsuse määruse nr 122 kohaselt on jäätmeluba jäätmete tekitamiseks vajalik taotleda juhul kui tegeletakse: 1) elektri, soojuse, kütuse või koksi tootmine; 2) vedelkütuse või gaasilise kütuse rafineerimine või tahke kütuse utmine; 3) metallide tootmine või töötlemine; 4) mineraalsete materjalide töötlemine; 5) keemiatööstus; 6) tselluloosi-, paberi- või tekstiilitööstus või nahaparkimine; 7) toiduainetööstus; 8) loomakasvatus; 9) pinnatöötlus või -viimistlus orgaaniliste lahustite abil; 10) vineeri või puitkiudplaatide tootmine; 11) grafiidi (tempersüsi) ja elektrografiidi tootmine põletamise või grafiidistamise teel; 12) maavara kaevandamine või rikastamine; 13) puidutööstus; 14) ohtliku kemikaali, sealhulgas kütuse ladustamine.
Jäätmete taaskasutamiseks (v.a R1)	Nimetada milliseks määruses nr 148 toodud jäätmete taaskasutustegevuseks luba taotletakse? Piisab kui sisestada taaskasutuskood(id)(R2-R13). Toimingukoodide selgitused leiate Lisast 1
Jäätmete põletamiseks (R1, D10)	Nimetada milliseks määruses nr 148 toodud jäätmete põletamisega seotud taaskasutamise- või kõrvaldamiskoodile luba taotletakse? Toimingukoodide selgitused leiate Lisast 1
Jäätmete kõrvaldamiseks (v.a D1, D4, D5, D10, D12)	Nimetada milliseks määruses nr 148 toodud jäätmete kõrvaldamistegevuseks luba taotletakse? Piisab kui sisestada kõrvaldamiskood(id). Toimingukoodide selgitused leiate Lisast 1

Prügila käitamiseks (D1, D5, D12)	Nimetada milliseks määruses nr 148 toodud jäätmete kõrvaldamistegevuseks luba taotletakse? Piisab kui sisestada kõrvaldamiskood(id). Toimingukoodide selgitused leiata Lisast 1	
Jäätmeheidla käitamiseks (D1, D4, D5, D12)	Nimetada milliseks määruses toodud jäätmete kõrvaldamistegevuseks luba taotletakse? Piisab kui sisestada kõrvaldamiskood(id). Toimingukoodide selgitused leiata Lisast 1	
Ohtlike jäätmete kogumiseks või veoks	Kui taotletakse jäätmeluba teiste isikute tekitatud ohtlike jäätmete kogumiseks või veoks, tuleb siia lahtrisse kirjutada "JAH"	
Metallijäätmete kogumiseks ja veoks	Kui taotletakse jäätmeluba teiste isikute tekitatud ja üle antud metallijäätmete kogumiseks või veoks, tuleb siia lahtrisse kirjutada "JAH"	
Olmejäätmeveoks majandus- või kutsetegevusena	Kui taotletakse jäätmeluba olmejäätmeveoks majandus- või kutsetegevusena, tuleb siia lahtrisse kirjutada "JAH"	
Kohaliku omavalitsuse (KOV) üksuse korraldatud jäätmeveoks	Kui taotletakse jäätmeluba kohaliku omavalitsuse korraldatud jäätmeveoks, tuleb siia lahtrisse kirjutada "JAH"	
Jäätmeveopiirkond (kui luba taotletakse jäätmeveoks) PS! Kui ettevõttele on väljastatud eraldi jäätmeluba jäätmete veoks, siis ei ole vaja täiendavalt jäätmete veo lahtrid täita. Tabelis 2 tuleb välja tuua, et vedu teostatakse teise jäätmeloa alusel, tuues selle loa numbri välja.	Eesti	Juhul, kui jäätmeid soovitakse vedada kogu Eesti Vabariigi territooriumil, tuleb siia lahtrisse kirjutada „JAH“ NB! Vastavalt jäätmeseaduse § 77 lõikele 5 tuleb olmejäätmete veoks ning ohtlike jäätmete veoks taotleda jäätmeluba IGA maakonna kohta eraldi!
	Maakon(na)d, nimetus:	Siia palume märkida, millises maakonnas plaanitakse jäätmeid vedada (juhul kui jäätmeid soovitakse vedada kogu Eesti Vabariigi territooriumil, ei ole siin vaja kõiki maakondi välja tuua)
	Linn(aosa)/vald, nimetus:	Siia lahtrisse tuleb linna(osa) või valla nimetus välja tuua juhul, kui taotletakse jäätmeluba kohaliku omavalitsuse korraldatud jäätmeveoks
Jäätmeloa soovitav kehtivusaeg (täidetakse juhul, kui soovitav loa kehtivusaeg on alla 5 aasta)	Vastavalt Jäätmeseaduse §-le 82 punktile 1 on jäätmeloa kehtivusaeg kuni viis aastat. Jäätmeluba hakkab kehtima samal päeval kui luba väljastatakse. Jäätmeluba võib taotleda lühemaks ajavahemikuks (n ühekordsed tegevused). Kui jäätmeluba ei ole eelnevalt väljastatud maksimaalse kehtivusajaga (kuni 5 aastaks), siis on kehtivusaega võimalik pikendada täiendavalt selliselt, et kehtivusaeg kokku oleks maksimaalselt 5 aastat. Nt: Kui jäätmeluba väljastati 2 aastaks, siis on võimalik kehtivusaega pikendada kuni 3 aastat.	

3. Andmed jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise, kogumise ja veo ning ladestamise ja vahetu keskkonda viimise kohta kalendriaasta jooksul

TABEL 1.¹ Kavandatav jäätmete liikumine kalendriaasta jooksul

Jäätmeliik	Koodi-number	Sissetulek (t/a)			Väljaminek (t/a)						
		Tekib	Saadakse teistelt (ettevõtjatel, asutustelt, isikutelt)	Kokku	Taaskasutatakse		Kõrvaldatakse		Antakse teistele ettevõtjatele	Kokku	
					Kogus	R-kood	Kogus	D-kood			

¹ „Sissetuleku“ lahtrisse märgitakse tekke lahtrisse jäätmekäitluse jooksul tekkivad jäätmete kogused (nt romusõiduki demonteerimisel tekkivad jäätmeliigid, mida soovitakse korduskasutusse suunata). Lahtrisse „saadakse teistelt“ märgitakse teistelt isikutelt või ettevõtelt vastu võetavate jäätmete kogus (Ps! Väljastatavas jäätmeleas kajastatakse seda kogumisena). Sissetuleku „kokku“ lahtris näidatakse summaarselt, kui palju jäätmeid tekib ja võetakse jäätmekäitluskohta vastu ühe aasta jooksul. Väljamineku all olevasse lahtritesse „taaskasutatakse“ lisatakse vastav(ad) R-kood(id) ning aastane taaskasutatav kogus. Lahtrisse „Kõrvaldatakse“ märgitakse D-kood(id) ja maksimaalne aastane kõrvaldatav kogus. Lahtris „antakse teistele ettevõtjatele“ tuuakse välja need jäätmekogused, mis antakse otse üle teisele jäätmekäitlejale. Väljamineku „kokku“ lahtris kajastatakse summaarselt aastaseid taaskasutamise, kõrvaldamise ja üleantud jäätmete koguseid.

Märkida jäätmeliik ja Keskkonnaministri määrusele "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimist u" .	Märkida koodinumber vastavalt Keskkonnaministri määrusele "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimist u" . Abiks on ka komisjoni teatis jäätmete liigitamise tehnilise juhendi kohta .	Märkida oma ettevõtte tootmis- või jäätmekäitluse tegevuse tulemusena tekkinud jäätmete kogused. Ei ole vaja taotluses välja tuua muu tegevuse (nt kontor) käigus tekkinud jäätmeliike.	Märkida jäätmete kogused, mis saadakse teistelt ettevõtjatelt või kogutakse muudelt isikutelt.	Märkida ettevõttes tekkinud või/ja kogutud jäätmekogused iga jäätmeliigi osas aasta jooksul kokku (veerg 3+ veerg 4 kokku).	Märkida ettevõttes taaskasutatavate jäätmete kogused (tonni/aastas).	Märkida ettevõttes taaskasutatavate jäätmete taaskasutuste koodid (R-koodid) vastavalt Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 2011. a määrusele nr 148 "Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamise toimingute nimistud" . Toimingukodide selgitused leiate Lisast 1 .	Märkida kõrvaldatavate jäätmete kogused (tonni/aastas).	Märkida kõrvaldatavate jäätmete kõrvaldamise toimingute koodid vastavalt Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 2011. a määrusele nr 148 "Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamise toimingute nimistud" . Toimingukodide selgitused leiate Lisast 1 .	Märkida jäätmete kogused, mis antakse üle teistele ettevõtetele või isiku(te)le (sh prügilasse).	Märkida väljaminek kokku iga jäätmeliigi osas aasta jooksul.
Näide: Betoon	17 01 01 ¹	1000	500	1500 ²	1000	R5m	-	-	500	1500

- 1- jäätmekoodi number tuleb märkida 6-kohalisena (võimaluse korral 8-kohalistena). Juhul kui käideldavaid jäätmeliike on rohkem kui 50 võib kasutada 4-kohalisi jäätmekoode.
- 2- "Sissetulek (t/a)" kokku peab võrduma "Väljaminek kokku (t/a)" kogusega, kusjuures „Väljamineku“ pooles saab taotleda erinevaid koguseid. Näiteks: saadakse teistelt (sissetulek) 500 t, siis võib väljamineku pooles kajastada variantidena: 500 t (R13), 500 t (D15), kuid mõlemat kokku 500 t või näiteks: 300 t (R13), 200 t (D15), kuid kokku 500 t jne.

PS! Juhul kui ettevõtte ei plaani käitluskohas aasta jooksul käidelda tabelis 1 näidatud jäätmete kogust, tuleb tabelis 5 välja tuua käitise tegelik käitlusvõimsus. Kuna kompleksloa künnised on erinevad, tuleks välja tuua kõik künnise arvutamise aluseks olevad tegevused. Kompleksloa vajadust tuleb hinnata alltegevusvaldkondade puhul, mis vastavad Vabariigi Valitsuse 06. juuni 2013. a määruse nr 89 "Alltegevusvaldkondade loetelu ning künnisvõimsused, mille korral on käitise tegevuse jaoks nõutav kompleksluba"¹ §-des 6-8 nimetatud künnisvõimsuste ületamise korral.

TABEL 2.2 Jäätmete kogumine, vedu, ladestamine ja vahetu keskkonda viimine

Jäätmeliik	Koodi-number	Jäätmete kogumise viis	Veetav kogus (t/a)	Veok	Jäätmevedaja (veoettevõtja või omavedu)	Jäätmeveo sihtkoht	Jäätmeid vastuvõttev ettevõtja		Ladestamine ja vahetu keskkonda viimine, t/a
							ärinimi või nimi	äriregistri- või isikukood	

² Tabelis 1 tuuakse välja info nii jäätmeliikide kogumise, veo, ladestamise kui ka vahetu keskkonda viimise kohta. Kogumisviisi juures on oluline välja tuua, kas jäätmeid kogutakse konteineritesse, aunadesse, sise- või väliterritooriumil, ilmastikukindlalt või mitte jne. Kui taotletava jäätmeloa alusel ei soovita vedu teostada ja jäätmete vedu katab mõni teine väljastatud jäätmeluba, siis võib selle jäätmeloa numbril välja tuua „Jäätmevedaja lahtris“ koos lahtris nõutud täpsustusega (veoettevõtja või omavedu).

Märkida jäätmeliik vastavalt Keskkonna ministri määrusele "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimis tu" .	Märkida koodinumber vastavalt Keskkonnaministri määrusel "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu" .	Märkida, mil viisil kogutakse jäätmeid (konteiner, veokast, puistes, ladu jms.) ning vajadusel neid täpsustavad andmed (maht, materjal jms) Selgitada, kas jäätmeid hoitakse hoones või väljas (nt.konteiner /hoone; konteiner/välisplats).	Märkidate veetavate jäätmete kogused t/a (juhul, kui ettevõtte plaanib jäätmete vedu teostada).	Märkida, kas "veoettevõtja" või "omavedu".	Märkida, kuhu kogutud jäätmed või veetavad kogused üle antakse.			Märkida jäätmete ladestamisel ja vahetul keskkonda viidavad kogused t/a. Täidab ainult prügilakäitajad.
---	---	---	---	--	---	--	--	--

4. Selgitus taotleja poolt kavandatava jäätmekäitluse kohta, tehnilise varustuse kirjeldus koos vajalike skeemide või joonistega

Palume välja tuua kõikide ettevõttes teostavate jäätmekäitlustoimingute kirjeldused ning käitlustoimingute vajaliku tehnilise varustuse kirjeldus koos skeemide ning joonistega. Tabelis on toodud näited valitud toimingute kohta ning tegemist ei ole lõpliku nimekirjaga.

TABEL 3. Korraldatava jäätmekäitluse selgitus ja tehnilise varustuse kirjeldus

Jäätmekäitus	Tehniline varustus (koos skeemide ja joonistega ²)
<p>Arvestuse pidamine <i>Kirjeldada jäätmete üle arvestuse pidamise metoodikat ning selgitada, kuidas peetakse jäätmete üle arvestust.</i> <i>JäätS § 1¹ kohaselt peab jäätmevaldajal olema ülevaade tema valduses olevate jäätmete liigist, hulgast ja päritolust, jäätmekäitluse seisukohalt olulistest omadustest ning jäätmetest tulenevast ohust tervisele, keskkonnale või varale. JäätS § 116 kohaselt peab jäätmeluba ja kompleksluba omav isik ning jäätmekäitlejana registreeritud isik, samuti ohtlike jäätmete tekitaja, välja arvatud kodumajapidamised, pidama pidevat arvestust oma tegevuses tekkinud, kogutud, hoitud või vaheladustatud, veetud, töödeldud, taaskasutatud või kõrvaldatud jäätmete liigi, hulga, omaduste ja tekke kohta. Kui jäätmed antakse üle teisele jäätmekäitlejale, tuleb arvestust pidada ka jäätmete sihtkoha, kogumissageduse, veomooduste ning taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute kohta.</i></p> <p><i>Siin tuleb välja tuua üheaegselt ladustatavate jäätmete maksimaalne kogus nii tonnides kui ka kuupmeetrites. Eraldi tuleb välja tuua järgnevate jäätmeliikide üheaegselt ladustatav maksimaalne kogus: biolagunevad jäätmed, ohtlikud jäätmed, tavajäätmed, põlevmaterjalid, ehitus - ja lammutussegapraht.</i></p> <p><i>Kui põlevmaterjale on kavas ladustada üle 1000 m³, siis tuleb koos jäätmeloa taotlusmaterjalidega esitada ka asukohajärgse Päästeameti esindaja poolt kooskõlastatud põlevmaterjalide ladustamisplaan. Põlevmaterjalide maksimaalne ladustamiskogus saab olla see, mis on Päästeameti poolt kooskõlastatud.</i></p> <p><i>Tulenevalt tööstusheite seaduse § 19 lg 2 p 5 on kompleksluba nõutav Vabariigi Valitsuse 06.06.2013. a määruses nr 89 "Alltegevusvaldkondade loetelu ning künnisvõimsused, mille korral</i></p>	

on käitise tegevuse jaoks nõutav kompleksluba¹ (edasipidi määrus nr 89) toodud künnisvõimsuste ületamise korral. Määruse nr 89 § 6 ja 7 kehtestavad kompleksloa künnise ohtlike jäätmete ja tavajäätmete käitlusega seatud künnisvõimsustele. Seega on erinevate jäätmeliikide/ jäätmegruppide üheaegselt ladustavate jäätmekoguste välja toomisel ning käitlustoimingu selgitamine oluline, et Keskkonnaametil oleks võimalik anda hinnang, kas tegevust reguleerida jäätmeloa või kompleksloa alusel.

Näiteks: kinnistul ladustatakse maksimaalselt üheaegselt 400 t või 600 m³ jäätmeid, millest 24 t või 30 m³ ohtlikke, biolagunevaid 50 t või 60 m³, põlevmaterjale 300 t või 300 m³, ehitus - ja lammutussegaprahti 200 t või 250 m³.

Kirjeldada kõiki ettevõttes teostatavaid jäätmekäitlustoiminguid. Kirjeldada toimingud kõikide jäätmeliikide või jäätmegruppide kaupa.

Kirjeldada jäätmekäitlustoiminguks kasutatavate seadmete, tehnikate ja aparatuuride nimetused, töö põhimõtted ja nende võimsused. Nõutavad skeemid ja joonised lisatakse eraldi taotluse lisades. Sellisel juhul tuleb tabelisse 3 lisada vastavasisuline viide.

Ladustamine (R13)

Vajalik on tuua välja jäätmete hulk, mida ladustatakse üheaegselt jäätmekäitluskohas (m3) ja tonnides.

1. Siseministri 2. septembri 2010 määruse nr 44 [„Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded“](#) § 5 kohaselt tuleb üle 1000 m³ põlevmaterjali ladustamise korral koostada põlevmaterjalide ladustamise plaan ning kooskõlastada see Päästeametiga. Jäätmele taotluses esitada Päästeametiga kooskõlastatud plaan.
2. Üheaegselt ladustavate jäätmetel vajalik eraldada kogused liikide omadusi arvestavalt, püsijäätmed, tavajäätmed, ohtlikud jäätmed, ehitusjäätmed, biolagunevad jäätmed jne.
3. Metallijäätmete kogumise lubadel pole vajalik üheaegselt ladustavate jäätmekoguste märkimine.
4. Tuginedes tabelile 2 tuleb selgitada, milliseid jäätmeliike ladustatakse väliterritooriumil ja milliseid sisehoones. Muuhulgas tuleb täpsustada, millistes konteinerites ladustatakse või kas ladustatakse avaplatsil. Konteinerite puhul tuleb täpsustada, kas need on ilmastikukindlalt suletavad või mitte. Avaplatsil ladustamise puhul tuleb välja tuua, kas kinnistu on varustatud sademevee- ja kanalisatsioonisüsteemiga (vt tabelit 6).
5. Nõuded pinnakatte tüübile tulenevad otse määrustest, näiteks on nõutud vettpidavat kihti reoveesette ladustamise ja sellest toote valmistamise korral, biolagunevate jäätmete ladustamisel, romusõidukite ja/ või elektroonikaromude jäätmekäitluskohal ning ohtlike jäätmete ladustamise korral.

Samas näiteks asbestijäätmete ja elektroonikaromude ladustamise korral peavad olema nimetatud jäätmed kogutud ilmastuolude eest kaitstult, st et avaplatsil lahtist ladustamist ei saa toimuda.

Samuti peab vettpidav kiht olema selliste nende jäätmeliikide ladustamise korral, mis võivad põhjustada keskkonnale ohtu, näiteks ehitus- ja lammutussegapraht. Oluline on meeles pidada, et vettpidava kihiga jäätmekäitluskoha eesmärk on vältida erinevate vedelike pinnasesse imbumist.

Looduslikul pinnasel tegutsedes on oht, et jäätmekäitluskoht muutub tegevuse käigus liiga poriseks ning rikub kvaliteetsed jäätmematerjalid.

Kirjeldada jäätmete ladustamise tingimusi.

Näiteks:

1. Nimeta ladustamisala pinnakatte materjal
2. Ladustamisala on varustatud sademevee kogumissüsteemiga (Jah, Ei)
3. Too välja ladustamisala suurus (m²)
4. Vt lisaks ka tabelis 6 toodud nõudeid jäätmekäitluskohale

Jäätmete sortimine (R12s)

Sortimise (R12s) läbinud jäätmete puhul peaks tekkima uued jäätmeliigid, mis tuleb ka käesolevas tabelis välja tuua. Samuti peaksid tabelis 1 olema R12s tulemusel tekkinud jäätmeliigid kajastuma lahtis „Tekkis“. Muuhulgas tuleb kirjeldada, milliseid tehnoloogiaid sortimisel kasutatakse (nt sortimiliinid või käsitsi sortimine).

Romusõidukite käitlemine (R12s)

Kirjeldada, kuidas toimub romusõidukite demonteerimine .

1. Keskkonnaministri 16.06.2011 määrus nr 33 „[Romusõidukite käitlusnõuded](#)“ § 3 lõige 1 sätestab, millised romusõiduki osad tuleb töötlemisel eraldada sõidukist. Taotluses peab ettevõtte kirjeldama, kas romusõiduki töötlemisel nimetatud osad eraldatakse.
2. Vabariigi Valitsuse 17.06.2010 määrus nr 79 (romumäärus) § 8 sätestab romusõidukite taaskasutuse ja korduskasutuse ning ringlussevõtu sihtarvud. Romusõidukite käitlejad peavad jäätmeosa taotluses kirjeldama, kuidas nad nimetatud sihtarvud saavutavad. Selleks tuleb näidata, millised on potentsiaalsed jäätmekäitluspartnerid. Jäätmete ekspordil tuleb arvestada, et ettevõtte kellele jäätmed üle antakse peab jäätmeid käitlema Euroopa Liidus kehtivate nõuetega samaväärsel tasemel. Sihtarvude täitmise tõenduseks nõuame Eestis ettevõttelt, kes purustab romusõidukeid, katsepurustamist. Romusõidukeid tohib purustamiseks üle anda ainult juhul kui purustajal on tehtud katsepurustamine. See kehtib ka romusõidukite ekspordil.
3. Romusõidukite käitlemisel peab käitleja arvestama ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta. Tuleb kirjeldada kuidas ettevõtte tuvastab osad, mis sisaldavad püsivaid orgaanilisi saasteaineid ning kuidas kavatakse selliseid jäätmeid käidelda või kellele need kavatakse üle anda. Romusõidukite käitlemisel eemaldatavate osade korduskasutatavust või osades sisalduda võivaid ohtlikke aineid, sh püsivaid orgaanilisi saasteaineid, on võimalik hinnata rahvusvahelist romusõidukite lammutamist käsitleva infosüsteemi abil: <http://www.idis2.com/index.php>. Infosüsteem koondab teavet automarkide kohta läbi aegade ja on mõeldud romusõidukite käitlejatele romusõidukite keskkonnanõuandlikuks käitlemiseks. Loa taotluses esitada analüüs, milliseid dokumente, uuringuid, infosüsteemide andmeid, teadusartikleid on kasutatud püsivate orgaaniliste ainete sisalduse hindamiseks.

Esitada protsessi

tehnoloogiline skeem, joonised.

Elektroonikaromude käitlemine (R12s)

Kirjeldada, kuidas toimub elektroonikaromu käitlemine.

1. Keskkonnaministri 09.02.2005 määrus nr 9 „[Elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusnõuded](#)“ § 2 lõige 1 sätestab, millised elektroonikaromu osad tuleb eraldada ning millised osad liigiti koguda. Taotluses peab ettevõtte kirjeldama, kas elektroonikaromude töötlemisel nimetatud osad eraldatakse ja liigiti kogutakse.
2. [Vabariigi Valitsuse 20.04.2009 määrus nr 65](#) (elektroonikaromumäärus) § 8 sätestab elektroonikaromu taaskasutuse ja korduskasutuse ning ringlussevõtu sihtarvud. Elektroonikaromude käitlejad peavad jäätmeloa taotluses kirjeldama, kuidas nad nimetatud sihtarvud saavutavad. Kui tekkivad jäätmed plaanitakse teistele käitlejatele edasi anda, tuleb taotluses näidata kellele plaanitakse jäätmeid üle anda ning mis jäätmetest edasi saab (võetakse ringlusse, põletatakse või taaskasutatakse muul viisil)
3. Elektroonikaromude käitlemisel peab käitleja arvestama ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta. Tuleb kirjeldada kuidas ettevõtte tuvastab osad, mis sisaldavad püsivaid orgaanilisi saasteaineid ning kuidas kavatakse selliseid jäätmeid käidelda või kellele need kavatakse üle anda. Elektroonikaromude plastides võib peamiselt sisalduda broomitud leegiaeglusteid, millest mitmed on püsivate orgaaniliste saasteainete nimekirjas ja mida sisaldav plast tuleb eraldada ja koguda liigiti. Loa taotluses esitada analüüs, milliseid dokumente, uuringuid, infosüsteemide andmeid, teadusartikleid on kasutatud püsivate orgaaniliste ainete sisalduse hindamiseks.

Esitada protsessi

tehnoloogiline skeem, joonised.

Aku- ja patareijäätmete käitlemine (R12s)

Kirjeldada, kuidas toimub aku- ja patareijäätmete käitlemine.

1. Keskkonnaministri 10.01.2008 määrus nr 5 „[Kasutatud patareide ja akude käitlusnõuded](#)“ § 2 sätestab patarei- ja akujäätmete käitlustingimused. Taotluses peab ettevõtte kirjeldama, kas aku –ja patareijäätmete töötlemisel käideldakse jäätmed vastavalt nimetatud määrusele.
2. Vabariigi Valitsuse 07.08.2008 määrus nr 124 (patarei- ja akujäätmete määrus) § 7 sätestab aku –ja patareijäätmete taaskasutuse ja ringlussevõtu sihtarvud. Patarei- ja aku käitlejad peavad jäätmeloa taotluses kirjeldama, kuidas nad nimetatud sihtarvud saavutavad.

Esitada protsessi

tehnoloogiline skeem, joonised.

<p>Bioloogiline ringlussevõtt (R3o) Kirjeldada, kuidas toimub kompostimine ning esitada määruse nr 7 kohase sertifikaadi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Esitada Keskkonnaministri 08.04.2013 määrus nr 7 „Biologunevatest jäätmetest komposti tootmise nõuded“ § 10 lõikes 1 nimetatud sertifikaat 	<p>Esitada protsessi tehnoloogiline skeem, joonised.</p>
<p>Pinnase puhastamine (R5o) Kirjeldada, kuidas toimub pinnase puhastamine ning kuidas tagatakse vastavus nõuetele.. Esitada analüüsi tulemused.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Puhastatud pinnas peab vastama Keskkonnaministri 11.08.2010 määruses nr 38 „Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“ toodud nõuetele. Analüüsitava saasteainete määramisel võtta aluseks keskkonnaministri 08.04.2013 määruses nr 7 „Biologunevatest jäätmetest komposti tootmise nõuded“ nimetatud saasteained (plii, kaadmium, kroom, vask, nikkel, elavhõbe, tsink) ning lisaks naftasaadused (süsivesinikud C10-C40, summa). 2. Kui on teada pinnase päritolu, nt teadaolev tööstus, siis tuleb analüüsida lisaks ka sellele tööstusharule iseloomulikke saasteaineid. 	<p>Esitada protsessi tehnoloogiline skeem, joonised.</p>
<p>Mehaaniline ringlussevõtt (R5m)</p> <p>Toodetav materjal peab vastama sellele esitatud nõuetele. Kui jäätmekoodi juurde on lisatud ringlussevõtu toimingukood tuleb koos taotlusmaterjalidega esitada ka ringlussevõttu tõendavad dokumendid (tootmisohjed, sertifikaadid, analüüsitulemused jms).</p> <p>Täitematerjalidena ringlussevõetavad tooted peavad vastama, kas 2+ hindamissüsteemile (vajalik pöörduda sertifitseerimisasutuse poole) või hindamissüsteemile 4 (ei ole vajalik pöörduda sertifitseerimisasutuse poole). Kui täitematerjali, näiteks betooni, mördi või asfaltsegu ja avalikult kasutatavate teede ehitamisel kasutatav killustik, filler, liiv, kruus ja sõelmed, kasutusala ohutusnõuded on OLULISED, nagu näiteks <u>kandekonstruktsioonide valmistamisel või avalikult kasutatavate teede ehitamise korral</u>, toimub täitematerjalide toimivuse püsivuse hindamine ja kontrollimine hindamissüsteemi 2+ kohaselt. Muudel juhtudel toimub hindamine ja kontrollimine hindamissüsteemi 4 alusel. Kui jäätmeluba väljastatakse hindamissüsteemi 4 alusel teostatud täitematerjali hindamise ja kontrollimise sertifikaadi alusel, ei ole lubatud tooteid suunata ringlusse kasutusaladel, kus on OLULISED ohutusnõuded (vt lõigu algust). Kui jäätmekäitleja soovib hilisemalt ringlussevõttu teostada hindamissüsteemi 2+ alusel teostatud sertifikaadi alusel, tuleb Keskkonnaametile esitada jäätmeloa muutmise taotlus koos nõuetekohase sertifikaadiga.</p>	<p>Esitada purustuskompleksi tehniline kirjeldus ning skeemid.</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Ehitusmaterjalid peavad vastama Majandus-ja Kommunikatsiooniministri 26.07.2013 määruses nr 49 „Ehitusmaterjalidele ja -toodetele esitatavad nõuded ja nende nõuetele vastavuse tõendamise kord“ kehtestatud nõuetele. Keskkonnaametile esitada § 2 nimetatud dokumendid. 2. Tee-ehituses kasutatavad materjalid peavad vastama Majandus –ja taristuministri 22.09.2014 määrusele nr 74 „Tee-ehitusmaterjalidele ja -toodetele esitatavad nõuded ja nende nõuetele vastavuse tõendamise kord“. Keskkonnaametile esitada § 3 nimetatud dokumendid. 3. Mehaaniliselt puhastatud pinnas peab vastama Keskkonnaministri 11.08.2010 määruses nr 38 „Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“ toodud nõuetele. Analüüsitava saasteainete määramisel võtta aluseks keskkonnaministri 08.04.2013 määruses nr 7 „Bioloogilise jäätmetest komposti tootmise nõuded“ nimetatud saasteained (plii, kaadmium, kroom, vask, nikkel, elavhõbe, tsink) ning lisaks naftasaadused (süsivesinikud C10-C40, summa). 	
<p>Taaskasutamine (R5m) Jäätmete kasutamine kasulikult otstarbel selliselt, et nad asendavad teisi materjale, mida muidu oleks sellel otstarbel kasutatud.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldada tegevuse vastavust jäätmete taaskasutamise mõistele (JäätS § 15 lg 1). Jäätmete kasutamine peab toimuma kasulikult otstarbel. Jäätmete kasutamist saab pidada taaskasutamiseks kui jäätmetega asendatakse materjale, mida muidu oleks selle tegevuse jaoks kasutatud. 2. Taaskasutamisel tuleb rakendada määruse "Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded" §4¹ nõudeid. 	<p>Esitada jäätmete taaskasutamise kirjeldus.</p>

R12y

Kirjeldada, kuidas toimub ümberpakkimine (jäätmepekk, kiletamine, ümbervalamine, pallimine).

R12o

Kirjeldada, kuidas toimub bioloogilise jäätmete töötlemine. Võtta aluseks reoveesette määrus ning bioloogilise jäätmete määrus. Kuigi R12o toiminguga ei toodeta nõuetelevastavat toodet, siis nõuded jäätmekäitluskohale kohalduvad ikka. Näiteks, kui reoveesetest ei toodeta nõuetelevastavat

komposti ja seda soovitakse üle anda jäätmena, siis kehtivad toimingutele samad käitluskohanõuded nagu toote valmistamiselgi.

R12x

Kirjeldada, kuidas toimub jäätmesegude koostamine.

R3k

Kirjeldada, kuidas toimub ning kuidas veendutakse, et asja saab samal otstarbel kasutada.

R5k

Kirjeldada, kuidas toimub ning kuidas veendutakse, et asja saab samal otstarbel kasutada.

5. Kavandatava jäätmekäitluse selgitus, tehnilise varustuse kirjeldus koos vajalike skeemide või joonistega*

*Tabel 4 täidetakse juhul, kui luba taotletakse jäätmete tekitamiseks «Jäätmeseaduse» § 75 lõikes 1 loetletud valdkondades. Muudel juhtudel seda tabelit täita ei ole vaja. Kirjeldada ettevõtte tegevust ja tootmisprotsessi ning sellega kaasnevat jäätmeteket.

TABEL 4. Tootmistegevuse selgitus koos jäätmete moodustumisega seotud toorme ning tehnoloogiaprotsesside iseloomustusega

Toore, millest moodustuvad jäätmed	Tehnoloogiaprotseessi iseloomustus	Arvutused tekkivate ja keskkonda viidavate jäätmete koguste hindamiseks	Jäätmete käitlemise tehnilise varustuse kirjeldus (vajadusel koos skeemide ja joonistega ²)
------------------------------------	------------------------------------	---	---

<i>Märkida tooraine, millest tekivad tootmistegevused käigus jäätmed.</i>	<i>Kirjeldada lühidalt toomisprotsessi, vajadusel lisada eraldi failina.</i>	<i>Lisada kirjeldus, kuidas saadakse teada tootmisprotsessis tekkivate jäätmete kogus (kaalumise teel, arvestuslikult, nt x% toorainest muutub jäätmeks vmt).</i>	<i>Märkida tekkinud jäätmete käitlemiseks kasutatavate masinate nimetused, tööpõhimõtted ja muud olulised ning peamised aspektid. Lisa- ja abivarustuse tarvitamisel nende kirjeldus ja eesmärk. Vajadusel tuua skeem või joonis eraldi failina.</i>

6. Jäätmete koostise ning jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogia iseloomustus

Palume välja tuua jäätmeliikide kaupa ettevõttes teostavate jäätmekäitlustoimingute kirjeldus ning käitlustoimingute vajaliku tehnilise varustuse kirjeldus koos skeemide ning joonistega. Tabelis on toodud näited valitud toimingute kohta ning tegemist ei ole lõpliku nimekirjaga. Kui käitlustoiming ning tehnoloogia ühtib Tabelis 4 kirjeldatuga, siis palume viidata Tabelile 4.

TABEL 5. Jäätmete koostise ning jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogia iseloomustus

Jäätmete keemiline koostis (põhikomponendid ja peamised ohtlikud ained)	Jäätmekäitlustoimingu (-toimingute) kirjeldus	Jäätmekäitlustehnoloogia(d)

<p>Märkida jäätmeliik, millest koosneb ja vajadusel lisada, milliseid ohtlikke aineid ta sisaldab. Kui tegemist ohtlike jäätmetega, siis tuua ära nende ohtlikkuse aste ja nimetus.</p>	<p>Märkida, mil viisil jäätmekäitlustoimingut teostakse. Kirjeldada jäätmeliigiga teostatavaid toiminguid.</p>	<p>Käsitleda üksikasjalikumalt jäätmekäitlustehnoloogiat. Kasutatavate seadmete kirjeldus ja/või iseloomustus, milliseid meetmeid kasutatakse ning tegevuse eesmärk. Töö metoodika, ohutusnõuded, koostöö kliendi ja teiste koostöö partneritega. Nõutavad skeemid ja joonised lisatakse eraldi taotluse lisades. Sellisel juhul tuleb tabelisse 5 lisada vastavasisuline viide.</p>
<p>Näide: (R12s) 17 09 04 ehk ehitus - ja lammutussegaprahist eraldatakse töötlemata ja töödeldud puit, metall, ohtlikud jäätmed (lakid, värvid jms), kipsi sisaldavad jäätmed, asbesti sisaldavad jäätmed jms. Seejärel ülejäänud fraktsioon sõelutakse ning eraldatakse kergfraktsioon betoonist, kividest jms.</p>	<p>Jäätmekäitluskohta saabunud ehitus- ja lammutussegaprahti ladustatakse ainult konteinerites (R13), lahtiselt hoitakse välipplatsil sortimata ehitus- ja lammutussegaprahti ainult sortimise ajal (R12s) (so maksimaalselt 1 tööpäeva vältel). Eraldatud töödeldud ja töötlemata puit ladustatakse eraldi kuhjadesse (R13) ning vastava koguse saavutamisel purustatakse (R12s) ja pakitakse ümber (R12y). Välja sorditud asbesti sisaldavad jäätmed eraldatakse teistest koheselt ning hoiustatakse selliselt, et materjal ei puruneks ning selle saaks koheselt üle anda vastavat luba omavatele isikutele.</p>	<p>Jäätmete sortimisel ja töötlemisel kasutatakse roomikekskavaatorit (võimsusega 50 t/h), varbsööla ja purustit (50 t/h)....</p> <p>Jäätmekäitlusplaan on näidatud joonisel 1 (lisa 1). Kooskõlastatud põlevmaterjalide ladustamisplaan on toodud lisa 2.</p> <p>Ehitus- ja lammutussegaprahti ladustatakse kinnistul üheaegselt maksimaalselt 100 t ehk 200 m³.</p>

7. Jäätmekäitluskohtade kirjeldus

Kirjeldada jäätmekäitluskohta või esitada võrdlus määruses sätestatud nõuetega, juhul kui seaduse või määrusega on kehtestatud käitluskohale erinõuded.

TABEL 6. Jäätmekäitluskohtade kirjeldus

Jäätmekäitluskoht	Kirjeldus
Jäätmekäitluskoha nimetus	<p>Kirjeldada jäätmekäitluskohta:</p> <ol style="list-style-type: none"> asukoha kirjeldus, lisada asukohaplaan (esitada eraldi failina):<ol style="list-style-type: none"> asukohaplaan peab sisaldama kinnistu pinnakatte materjali (kui piirkonniti on erinevad katted, tuleb need ka eraldi välja tuua); asukohaplaanil peab olema näidatud, millistes kinnistu osades konkreetseid jäätmekäitlustoiminguid teostatakse (sortimine, sõelumine, purustamine) ning mida (ohtlikud jäätmed, biolagunevad jäätmed, põlevmaterjalid, puidujäätmed (sh töödeldud ja töötlemata puit), ehitus- ja lammutussegapraht jms) ning kus täpsemalt ladustatakse; territooriumi kirjeldus (alusplind, valveseadmed, aiaga piiratud alad, hoonete kirjeldus, jms.); sademevee kogumisüsteemi olemasolu (väga oluline ehitus- ja lammutussegaprahi ning biojätmete ladustamise korral, et sademetega jätmetest tekkiv nõrgvesi ei imbuks pinnasesse); ühisveevärgi ja kanalisatsiooni olemasolu; kirjeldus jätmete hoiustamise kohta (mida tehakse/hoitakse hoones ja mida väljas (avaplatsil või konteinerites; kinnistes või lahtistes konteinerites)) – kui tabelis 3 on vastavad selgitused olemas, võib käesolevas tabelis viidata tabelile 3; lahtioleku aeg (vastuvõtuaeg ja käitlemise aeg, kui erinevad teineteisest) - nt: E-R 8.00-18.00, L ja P suletud jms; Käitluskoha kasutusõigust tõendavad dokumendid. Kui rendileping ei ole sõlmitud kinnistu omanikuga, siis peab olema juures kinnistu omaniku nõusolekut kinnitav dokument või algne leping, millest selgub, et kinnistut on õigus allrendile anda. Hoonestusõiguse puhul ka hoonestusõigust omava isiku nõusolek. Kasutusõigust tõendav leping peab sisaldama infot kasutusõiguse kehtivusaja kohta (näiteks, välja on toodud konkreetne kuupäev või sõnaga "tähtajatu" või muu kirjeldav selgitus). Kinnistu kasutusõigust tõendav leping peab olema taotlusmaterjalide juurde lisatud uue käitluskoha taotluse puhul või selle muutumise korral ka jäätmeloa muutmise taotluse juurde. Kui kasutusõigust tõendav leping sisaldab konfidentsiaalset infot, siis on võimalik see dokumendihaldussüsteemis ainult Keskkonnaameti siseseks kasutamiseks määrata. Vastavast vajadusest tuleb Keskkonnaametit teavitada.

	<p>Näited käitluskoha kirjeldamiseks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nimeta pinnakatte materjal 2. Sademevee kogumissüsteemi olemasolu – Jah/ Ei 3. Kinnistu on ühendatud ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga – Jah/ Ei 4. Kinnistu on varustatud valveseadmetega – Jah/ Ei; täpsustus – kaamerate ja/või signalisatsiooniga 5. Võõrastele on ligipääs kinnistule takistatud – Jah/ Ei; täpsusta kuidas 6. Nimeta/ too välja kinnistul asuvad hooned, mis on seotud jäätmekäitlusega 7. Too välja kogu ala suurus, kus jäätmekäitlus toimub (m2)
<p>Romusõidukite käitluskoht</p>	<p>Esitada võrdlus määruses sätestatud nõuetega. Keskkonnaministri 16.06.2011 määrus nr 33 „Romusõidukite käitlusnõuded“ § 4 sätestab romusõidukitele käitlusnõuded: Romusõidukite kogumiskoht peab olema:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ümbritsetud taraga; 2) varustatud valveseadmetega või ööpäevaringse valvega; 3) vedelikukindla pinnakattega; 4) varustatud sademevee kogumisseadmete ja õlipüüduritega. <p>(2) Lammutuskojal peavad olema lisaks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hoiuruumid või rajatised § 3 lõikes 1 nimetatud osade ja ohtlike jäätmete ladustamiseks; 2) konteinerid akude, filtrite, PCB-sid ja PCT-sid sisaldavate kondensaatorite ladustamiseks; 3) mahutid romusõidukitest eraldatud vedelike ja gaaside eraldi kogumiseks ja ladustamiseks; 4) eraldatud alad kasutatud rehvide ja muude tuleohtlike osade ladustamiseks; 5) kaal romusõidukist eraldatud osade ja vedelike kaalumiseks. <p>Täpsemad nõuded kirjeldatud määruses.</p>
<p>Elektroonikajäätmete käitluskoht</p>	<p>Esitada võrdlus määruses sätestatud nõuetega. Keskkonnaministri 09.02.2005 määrus nr 9 „Elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusnõuded“ § 3 lõige 1 sätestab käitluskohale sätestatud nõuded: Elektroonikaromude kogumiskoht peab olema:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaetud ilmastikukindla kattega; 2) vedelikukindla pinnakattega; 3) varustatud vedelike kogumisseadmega ning vajadusel dekanterite ja õlipüüduritega. <p>(2) Elektroonikaromude käitlemiskohtades peavad olema lisaks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaal; 2) ladustamiskoht(ad) lahtimonteeritud osade ja ohtlike jäätmete ladustamiseks;

	<p>3) mahutid patareide ja akude, PCB-sid ja PCT-sid sisaldavate kondensaatorite ja muude ohtlike jäätmete ja radioaktiivsete jäätmete ladustamiseks;</p> <p>4) seadmed reovee puhastamiseks.</p> <p>Täpsemad nõuded on toodud määruses.</p>
<p>Biolagunevate jäätmete käitluskoht</p>	<p>Esitada võrdlus määruses sätestatud nõuetega.</p> <p>Keskkonnaministri 08.04.2013 määrus nr 7 „Biolagunevatest jäätmetest komposti tootmise nõuded“ peab biolagunevate jäätmete kompostimisel käitluskoht olema:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ümbritsetud taraga; 2) varustatud valveseadmetega või ööpäevaringse valvega; 3) vettpidava pinnakattega; 4) nõrgvee ja sademevee kogumise süsteemiga. <p>(2) Nõrgvesi ja jäätmetega kokkupuutunud sademevesi kogutakse ja vajadusel puhastatakse. Suublasse juhitud nõrgvesi peab vastama veeseaduse § 24 alusel kehtestatud nõuetele.</p> <p>(3) Arvulise normi piiresse jääva või arvulise normiga reguleerimata keskkonnahäiringu, nagu seda on hais, tolm, müra, aerosoolid, jäätmete tuulekanne, lindude, näriliste ja putukate kogunemine, vähendamiseks ja võimaluse korral vältimiseks tuleb rakendada asjakohaseid meetmeid.</p> <p>(4) Et vältida kompostitava materjali saastumist, tuleb käitluskoht hoida võimalikult puhtana ja regulaarselt puhastada nõrgvee ja sademevee kogumise süsteemi.</p> <p>(5) Käitluskohas tuleb rakendada meetmeid põlengu vältimiseks ja kustutamiseks.</p>

8. Andmed isikute kohta, kellele jäätmed kavatsetakse üle anda, sealhulgas andmed jäätmeid ladestavate isikute kohta

TABEL 7¹. Andmed isikute kohta, kellele kavatsetakse jäätmed üle anda

Isik	Aadress
<p>Märkida isik(ud) või ettevõtte(ed), kellele kavatsetakse jäätmed üle anda (nt prügila, jäätmekäitleja, jäätmejaam). Loa taotleja peab olema veendunud, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> vastuvõtjal on jäätmeluba, keskkonnakompleksluba või jäätmekäitleja registreerimistõend, mis annab õiguse üle antud jäätmete käitlemiseks, mille olemasolu saab kontrollida Keskkonnaameti e-teenuste portaalis <p>Tegemist on jäätmeloa taotluse menetlemisel informatiivse infoga, mille puhul veendutakse, kas nimetatud ettevõtetal on vastav õigus jäätmete vastuvõtmiseks.</p>	

9. Tegevuse juures rakendatavate ohutusmeetmete ja õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmete kirjeldust

Taotluses peavad olema kirjeldatud peamised võimalikud keskkonnahäiringud ning nende leevendusmeetmed (reeglina müra ja tolmu teke/levik, jäätmete lendumine ning teatud juhtudel ka ebameeldiva lõhna teke/levik ning nõrg- ja sademevee keskkonda sattumise vältimine). Samuti kirjeldada, kuidas on jäätmete veol välistatud jäätmete keskkonda sattumine (lendumine, nõrgvesi).

TABEL 8. Jäätmekäitluse juures rakendatavad ohutusmeetmed ja õnnetuste tagajärgede leevendamise meetmed¹

Tegevus	Meetme kirjeldus
<p>Märkida tegevuse käigus esinevad ja/või esineda võivad ohud keskkonnale või inimese tervisele.</p>	<p>Käesolevas tabelis tuleb välja tuua, millised eeskirjad ettevõttes kehtivad ning milliseid reegleid jälgitakse, et oleks tagatud tööohutus ning millega välditakse/leevendatakse õnnetuste tagajärg.</p>

<i>Tuleohutusnõuete täitmine</i>	<i>Üle 1000 m³ põlevmaterjali ladustamise korral, esitada Päästeametiga kooskõlastatud põlevmaterjalide ladustamise plaan.</i>
<i>Tolmu tekke vältimine ja/ või leevendamine</i>	<i>Puidu, klaasi ja betoonijäätmete purustamisel tuleb vajaduse korral kasutusele võtta veeprits, mis leevendab tolmu teket ja levikut. Tugeva tuule korral tuleks jäätmete purustamine peatada kuni tuule vaibumiseni.</i>
<i>Jäätmete lendumine (nii jäätmete veol kui ka käitluskohas)</i>	<p><i>Jäätmete veol tuleb tagada, et jäätmed ei satuks keskkonda. Palume selgitada, milliseid meetmeid rakendatakse, et jäätmed keskkonda ei satuks. Muuhulgas palume selgitustes välja tuua, kuidas toimitakse, kui jäätmed siiski keskkonda satuvad.</i></p> <p><i>Jäätmekäitluskohas tuleb ladustada lenduvaid jäätmeid selliselt, et need ei satuks käitluskohast väljapoole. Palume välja tuua meetmed, mis võetakse kasutusele, et takistada jäätmete lendumist ja sattumist väljapool käitluskohta. Palume selgitada, kuidas toimitakse, kui jäätmed satuvad väljapoole käitluskohta.</i></p>

10. Ettepanekud jäätmekäitluskoha või jäätmete tekkekoha omaseireks

Omaseire kavandamisel tuleb arvestada tegevuse iseloomu, õigusaktidest tulenevaid nõudeid ning vajadusel keskkonnamõju hindamisest tulenevaid nõudeid.

TABEL 9. Ettepanekud jäätmekäitluskoha või jäätmetekkekoha omaseireks

Seirataav näitaja	Seire viis	Seire sagedus
<i>Märkida seire liik, mis on Teie arvates vajalik, tulenevalt tegevuse iseloomust (nt. pinnaveeseire, põhjaveeseire, välisõhu kvaliteedi seire, jne).</i>	<i>Märkida mil viisil, mis kujul ja mille alusel seire toimub (analüüsid, aruanded, koostöö, programmid, visuaalne tegevus jms).</i>	<i>Märkida kui tihti seire toimub seaduste, sisekorra eeskirjade ja hea tahte alusel.</i>

<i>Nt Territoriumi korrasolek</i>	<i>Visuaalne</i>	<i>Igapäevaselt</i>

11. Jäätmete tekitamisel jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kava

TABEL 10. Jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kava

Meetme kirjeldus	Meetme rakendamine
<i>Märkida, milliseid konkreetseid meetmeid ettevõtte rakendab jäätmekoguste vältimiseks.</i>	<i>Märkida, kuna ja kuidas nimetatud meetmed rakendatakse ja milline on oodatav tulemus.</i>
<i>Nt. Koostööpartneritega on sõlmitud lepingud mis kohustavad jäätmeid liigiti koguma jäätmete tekkekohas.</i>	<i>Kokkulepetest kinni pidamist kontrollitakse jäätmete saabumisel kaalumajja/autokaalule. Mittevastavad partiid saadetakse tagasi / töstetakse teenuse hinda / rakendatakse kokkulepete nõuete rikkumise trahvi.</i>

12. Tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavate tervise- ja keskkonnakaitse meetmete kava, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava

TABEL 11. Jäätmekäitluse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava

Tegevus	Meetme kirjeldus	Meetme rakendamine

<p>Märkida, milline on konkreetne tegevus, mis plaanitakse ellu viia enne jäätmekäitluse alustamist ja milliseid tegevusi peale jäätmekäitluse lõpetamist (nt. käitluskoha piiramine aiaga, käitluskoha koristamine jne).</p>	<p>Märkida ettevõtte poolt rakendatavaid tervise- ja keskkonnakaitsemeetme täpsem kirjeldus. Kasutatavad abivahendid, lisaseadmed, tööriided, ohutusnõuded, ohutuse tagamine, olmetingimused, esmaabivahendite olemasolu, kättesaadavus ja kasutamisyhised, koostöö(d), teabe- ja selgitustöö jms.</p>	<p>Märkida meetme rakendamise tihedus, viis, teostaja jms.</p>
<p>Prügila puhul tuleb välja tuua sulgemisjärgsed ehk järelhooldetegevused vähemalt järgmises mahus: Ettepanekud nõrgvee, põhjavee, pinnavee, prügilagaasi, meteoroloogiliste andmete, vajumiste ja liheteseireks; Ettepanekud nõrgvee käitlemiseks ja puhastamiseks; Seireseadmete, pumpade, nõrgvee kogumissüsteemi, sadevee ärajuhtimissüsteemi, seirekaevude jm hoolduse kirjeldus.</p>		
<p>Nt: Aia rajamine</p>	<p>Käitluskohat ümbritsetakse aiaga</p>	<p>Enne tegevuse alustamist</p>
<p>Nt: Jäätmekäitluskoha koristamine</p>	<p>Jäätmeluba antakse üle vastavat luba omavale isikule</p>	<p>Enne tegevuse lõpetamist antud tegevuskohas</p>

13. Andmed prügila ja jäätmehooldla käitamise jäätmeluba taotlemiseks*

*Tabelid 12–15 täidetakse juhul, kui jäätmeluba taotletakse prügila või jäätmehooldla käitamiseks.

13.1. Andmed prügila/jäätmeoidla kavandatud mahutavuse kohta*

TABEL 12. Andmed prügila mahutavuse kohta

*Esitada prügila kavandatud mahtuvus nii tonnides kui kuupmeetrites.
Esitada aasta jooksul prügilasse ladestavate jäätmete kogus, t/a ja m³/a.
Esitada prügila kavandatud kasutusaeg aastates.
Anda ülevaade ka prügilas toimuvate teiste tegevuste võimsusest (sh jäätmete eeltötlus, nõrgvee kogumissüsteemi maht ja nõrgveepuhasti võimsus, andmed gaasikogumissüsteemi kohta).*

13.2. Prügila/jäätmeoidla asukoha kirjeldus, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse*

Kui tööle on lisatud KMH aruanne, kus need punktid on kajastatud, siis piisab loataotluses peamiste asjaolude väljatoomisest ja aruande vastavale peatükile viitamisest. Samas peab hindama, kas KMH aruandes toodu on piisav kompleksloa taotluse seisukohalt.

TABEL 13. Prügila asukoha kirjeldus ja selle hüdrogeoloogiline ja geoloogiline iseloomustus¹

Asukoha kirjeldus	Hüdrogeoloogiline iseloomustus	Geoloogiline iseloomustus
-------------------	--------------------------------	---------------------------

Prügila asukoha kirjeldamisel tuleb tähelepanu pöörata järgmiste teemade esitamisele (vajalikud, et hinnata võimalike riskide ja negatiivsete keskkonnamõjude olulisust):

Elamu- ja puhkealade, veekogude, s.h. mere, põllumaade, lennuväljade jm objektide olemasolu piirkonnas ja kaugus prügila piiridest;

Veehaarete sanitaarkaitsealade või ranna ja kalda ehituskeeluvööndite olemasolu piirkonnas;

Üleujutuste, pinnase vajumise või maalihke ohud prügila asukohas, karstialade esinemine piirkonnas;

Rahvusparkides, loodus-, maastiku- või muinsuskaitsealal ja kaitstavate looduse üksikobjektide ning kultuurimälestiste olemasolu prügila asukohas või ümbruskonnas kuni 5 km kaugusel prügila piiridest;

Maa-ala geoloogilistest ja hüdrogeoloogilistest tingimustest, sealhulgas põhjavee

reostustundlikkusest, teadaolevatest pinnase, pinna- ja põhjavee reostuskolletest;

Ülevaade olulisematest kliimaatilistest teguritest kaitse asukohas (temperatuurid, tuuled, sademed, aurumine).

Vastavalt Prügilamääruse § 9 on prügila mõju teistele ehitistele tühine, kui nad asuvad vähemalt 300 m kaugusel. § 10 kohaselt ei tohi rajatava prügila maa-alale jääda läbivaid vee-, kanalisatsiooni-, kütte- ja gaasitorustikke, elektri- ja sidekaableid.

Geoloogiliste ja hüdrogeoloogiliste tingimuste kirjeldus peab koosnema vähemalt:

- Veevarustuses kasutuses olevad või veehaarete rajamiseks sobivate põhjaveehorisontide iseloomustus;
- Põhjavee liikumise (voolusuund) iseloomustus eri horisontide vahel ja pinnaveekogude suhtes;
- Väikese filtratsioonimooduliga, geoloogilise kaitsekraanina käsitletavate pinnasekihtide iseloomustus;
- Põhjavee kvaliteet erinevates horisontides (eelkõige veevarustuses kasutuses olevate või kasutuspotentsiaaliga horisontides);
- Põhjavee seirekaevude asukohad ja iseloomustus.

Geoloogiliste tingimuste kirjeldus peab koosnema vähemalt:

- Geoloogiliste ja geodeetiliste uuringute tulemused prügila alal ja lähiümbruses, iseäranis pinnase kandevõime ja vajumine, looduslike savikihtide olemasolu, mida saab käsitleda geoloogilise kaitsekraanina;

Hinnang geoloogiliste ja hüdrogeoloogiliste uuringute tulemustele ning seireandmetele.

13.3. Andmed personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe kohta*

Esitada kirjalik tõendus, et tegutsemiseks on olemas vajaliku oskusega personal ning tema tegevus vastab keskkonnakaitse- ja tööhutusosalastes õigusaktides kehtestatud nõuetele. Esitada personali vastavat väljaõpet tõendavad dokumendid või nende kinnitatud koopiad.

TABEL 14. Andmed personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe kohta

Töökoht	Haridus	Väljaõpe või varasem töökogemus

13.4. Prügila töö korraldamisel õnnetuste vältimiseks ja nende kahjulike tagajärgede piiramiseks rakendatavad meetmed*

Esitatava teabe iseloom sõltub prügilala ohtlikkuse kategooriast. Ohtlike jäätmete lõppladestuspaik on eeldatavalt suurõnnetuse ohuga ettevõtte, mille kohta on vaja esitada eraldi lisana riskianalüüsi tulemused ja ülevaade inimese tervist, vara või keskkonda kahjustavate õnnetuste vältimiseks ning nende tagajärgede likvideerimiseks kavandatud meetmetest.

Prügilas juhtuda võivad õnnetused ja prügilast lähtuda võivad riskid on eelkõige järgmised:

- prügilagaasi süttimine või plahvatamine (kui ei ole prügilagaasi kogumissüsteemi);
- ohtlike jäätmete ladestamisel käideldavate jäätmete süttimine/plahvatamine (nt. kokkusobimatute jäätmete segamisel);
- ladestatud jäätmemassi lihe (kui jäätmel ei ole korralikult tihendatud, vead lademe kujundamisel);
- Liikurmehhanismidega seotud õnnetused
- voolukatkestustest tingitud probleemid, nt. nõrgveepumpade seiskumine

Kirjeldage, milliseid meetmeid nende õnnetuste vältimiseks rakendatakse, eriti tuleb tähelepanu pöörata tegutsemisjuhiste tulekahju või plahvatuse korral.

TABEL 15. Prügila töö korraldamisel õnnetuste vältimiseks ja nende kahjulike tagajärgede piiramiseks rakendatavad meetmed¹

Tegevuse liigid	Meetme kirjeldus	Meetme rakendamine
Ohutusmeetmed		
Kahjulike tagajärgede piiramise meetmed		

13.5. Kindlustusleping või loa andja aktsepteeritud Eesti või rahvusvahelise krediidi- või finantseerimisasutuse kirjalik kinnitus rahalise tagatise olemasolu kohta*

Kindlustusleping või rahaline tagatis peab kehtima kogu prügila kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse ajal, et tagada käitaja suutlikkus täita oma ülesandeid. Nõuet võib Keskkonnaameti nõusolekul mitte rakendada püsijäätmeprügila puhul. Jäätmeseaduse § 91 alusel oluline esitada kirjalik selgitus kindlustuslepingu või rahalise tagatise olemasolu kohta, mis tagavad käitaja suutlikkust täita oma ülesandeid nii prügila kasutamise, sulgemise kui järelhoolduse ajal (järelhoolduse perioodi pikkus võib olla kuni 30 aastat).

13.6. Taotleja maakasutuse õiguslikku alust tõendavad dokumendid*

Esitada maakasutust tõendavad dokumendid (nt rendileping).

13.7. Jäätmeoidla võimalikud alternatiivsed asukohad**

**Esitada vaid juhul kui taotletakse jäätmeluba jäätmeoidla käitamiseks

13.8. Kaevandamisjäätmekava**

**Esitada vaid juhul kui taotletakse jäätmeluba jäätmeoidla käitamiseks

14. Andmed jäätmeloa taotlemisel jäätmete põletamiseks*

* Andmed esitatakse juhul, kui taotletakse jäätmeluba jäätmete põletamiseks

14.1. Andmed jäätmete põletamisel või koospõletamisel tekkiva soojuse kasutamise kohta*

14.2. Andmed põletamisel tekkivate, taaskasutatavate, sealhulgas ringlusse võetavate, ja kõrvaldatavate jäätmete koguse ning jäätmete tekke vältimise ja vähendamise meetmete kohta*

Andmed põletamisel tekkivate, taaskasutatavate, sealhulgas ringlusse võetavate, ja kõrvaldatavate jäätmete koguste kohta märkida tabelisse 1. Jäätmete tekke vältimise ja vähendamise meetmete kohta käiv info märkida tabelisse 10.

14.3. Jäätmepõletus- või koospõletustehase tööd juhtiva füüsilise isiku pädevust tõendavad dokumendid*

14.4. Mõõteseadmete nimistu koos tehnilise iseloomustusega*

TABEL 16. Õhu- ja veeheite piirväärtusest kinnipidamiseks ja põletusprotsessi reguleerimiseks vajalike ning tehnoloogiaparameetrite mõõtmise regulaarsust ja täpsust tagavate mõõteseadmete nimistu koos tehnilise iseloomustusega

Mõõtesead	Tehniline iseloomustus

15. Andmed jäätmeloa taotlemisel kohaliku omavalitsuse korraldatud jäätmeveoks *

* Andmed esitatakse juhul, kui jäätmeluba taotletakse kohaliku omavalitsuse korraldatud jäätmeveoks

15.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti koopia selle kohta, et taotleja pakkumus on jäätmeseaduse § 67 lõikes 1 nimetatud riigihankel tunnustatud edukaks.* Koopia esitatakse jäätmeloa taotlusmaterjalide juurde lisadokumendina, millele tuleb viidata käesoleva punkti juures. Jäätmeloa taotluse menetlemiseks on vajalik ka kohaliku omavalitsusega sõlmitud leping, milles on märgitud korraldatud veo kehtivusaeg, korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliigid ning muud tingimused, mis võivad mõjutada jäätmeloa andmist.

PS! Kohaliku omavalitsuse üksuse haldusakti koopia edukaks tunnistamise kohta peab olema esitatud enne menetlusse võtmist, kuid kohaliku omavalitsusega sõlmitud lepingu võib esitada ka menetluse käigus (kuid kindlasti enne eelnõude esitamist arvamuse avaldamiseks).

15.2. Veopiirkonnad*

TABEL 17. Piirkond, kust kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed kokku kogutakse¹

Piirkond
Omavalitsus, piirkonna nimetus, suurus, elanike arv. Kohustuslik on koopia asjakohasest KOV haldusaktist.

15.3. Jäätmekäitluskohad, kellele jäätmed üle antakse*

Tabelisse märgitakse need käitluskohad, mis on toodud korraldatud olmejäätmeveo hankedokumentides.

TABEL 18. Jäätmekäitluskohad ja isikud, kellele jäätmed üle antakse, sealhulgas prügilad ja nende käitajad¹

Jäätmekäitluskoht		Prügila	
Aadress	Haldaja	Aadress	Käitaja

16. Andmed jäätmeloa taotlemisel metallijäätmete kogumiseks ja veoks ning muud lisamaterjalid, mis esitatakse jäätmeloa taotluse lisadokumentidena

16.1. Tegevuskohajärgse politseiasutuse arvamuse metallijäätmeloaga määratava tegevuse kohta

16.2. [ehitusregistri](#) või [kinnistusraamatu](#) väljavõtte jäätmekäitluskohaks oleva ehitise kui vallasasja või kinnistu kohta;

16.3. Dokumendid, mis kinnitab taotleja õigust kasutada punktis 2 nimetatud kinnistut või ruume, kui taotleja ei ole omanik.

16.4 Juhul kui taotletavale tegevusele on vaja anda keskkonnamõju eelhindang, peab taotlusele olema lisatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimisseaduse (edaspidi KEHJS) § 6 prim 1 kohane teave.

Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määrusest nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹" tuleb eelhindang anda jäätmekäitluskoha rajamise, laiendamise või rekonstrueerimise korral (va KEHJS § 6 lg 1 p 23 nimetatud juhul) või ööpäevas kuni 100 t tavajäätmete põletamise või keemilise töötlemisel korral.

Taotluse esitaja (nimi, allkiri)	
Kuupäev	

Jäätmeloa taotluse võib esitada digitaaldokumendina, mis allkirjastatakse digitaalallkirja seaduses sätestatud korras. Digitaalselt allkirjastatud taotlus saadetakse Keskkonnaameti üldaadressile info@keskkonnaamet.ee

Lisa 1 Toimingukoodide selgitused

VV 08.12.2011 määrus nr 148	Selgitus
R1 – jäätmete kasutamine peamiselt kütusena või energiaallikana muul viisil (arvestades energiatõhusust);	Jäätmete põletamine koos energia kasutuselevõtmisega kui põletamisel kasutusse võetav energiakogus on suhteliselt küllalt suur, et ületada määruses toodud energiatõhususe näitajat. R1 alla ei kuulu põllumajandustootmisest või metsandusest pärit biomassi põletamine (ei kuulu jäätmeseaduse reguleerimisalasse, § 1 lg 1 ¹ p 5).

<p>R2 – lahustite taasväärtustamine või regenereerimine;</p>	<p>Lahustite töötlemisel R2 on põhisaaduseks esialgne lahusti, lisaks sekundaarsete jäätmetena mingid setted, mehhaanilised lisandid, eraldatud vesi jms.</p>
<p>R3o – bioloogiline ringlussevõtt;</p>	<p>Biolagunevate jäätmete aeroobne töötlemine (kompostimine), saaduseks tootena kompost või anaeroobne töötlemine (kääritamine), tulemuseks biogaas ja kääritussete (tootena). Kompostimine ning kääritamine peavad toimuma ja toote omadused olema vastavuses keskkonnaministri 08.04.2013 määrusega nr 7 „Biolagunevatest jäätmetest komposti tootmise nõuded“ või keskkonnaministri 10.05.2016 määrusega nr 12 „Nõuded biolagunevatest jäätmetest biogaasi tootmisel tekkiva kääritusjäägi kohta“.</p>
<p>R3m – mehaaniline ringlussevõtt ehk jäätmematerjali taaskasutamine selle keemilist struktuuri muutmata kas esialgsel või mõnel muul otstarbel;</p>	<p>Tavaliselt kõige laiem taaskasutustoiming, kus kasutatakse ära jäätmete materjal uue toote tootmisel. Nt autorehvidest kummipurust uute kummitoodete valmistamine. R3m alla ei kuulu aga rehvide tükeldamine, mis on kummimaterjali lõplikuks taaskasutamiseks ettevalmistav ja seda hõlbustav tegevus, mille tulemusena jäätmete liik põhimõtteliselt ei muutu.</p>
<p>R3c – keemiline ringlussevõtt ehk jäätmematerjali lagundamine algkomponentideks ning nendest esialgsena analoogse materjali valmistamine;</p>	<p>Suhteliselt harva esinev toiming, näiteks autorehvide polümeerse materjali lagundamine algkomponentideks (monomeerideks) ning nendest uue kummi valmistamine.</p>
<p>R3f – ringlussevõtt toormevaruna ehk jäätmematerjali lagundamine, sealhulgas gaasistamise ja pürolüüsi teel mis tahes keemilisteks ühenditeks, mis võetakse järgnevalt ringlusse kemikaalidena uue toote koostises;</p>	<p>Samuti mitte eriti tihti esinev toiming, näiteks autorehvide lagundamine pürolüüsi teel mis tahes keemilisteks ühenditeks, mis järgnevalt võetakse kasutusse kütteõlina või keemiatööstuse toormena (tootena).</p>
<p>R3k – jäätmeteks muutunud, peamiselt orgaanilisest materjalist koosnevate toodete või nende komponentide korduskasutuseks ettevalmistamine;</p>	<p>Jäätmeseaduse §15 lg 3 alusel kontrolliv, puhastav või parandav taaskasutamismoodus, millega jäätmeteks muutunud tooteid või nende komponente valmistatakse ette selliselt, et neid oleks võimalik korduskasutada ilma mis tahes muu eeltötluseta nende esialgsel otstarbel. Nt autorehvide protekteerimine käib selle toiminguga alla.</p>

<p>R4 – metallide või metalliühendite ringlussevõtt või taasväärtustamine;</p>	<p>Peamiselt metallide ringlussevõtt nende ümbersulatamise teel ja seejärel sulamitest uute toodete või tootekvaliteediga metalltoorikute (kangide jne) valmistamine. Samuti ka metalljäätmete sortimine, puhastamine ning ettevalmistamine järgneva ringlussevõtuks juhul kui saadud materjal rahuldab EL Nõukogu kinnitatud jäätmete lakkamise kriteeriume http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:094:0002:0011:EN:PDF.</p>
<p>R5m – mehaaniline ringlussevõtt, sealhulgas anorgaaniliste ehitusmaterjalide ringlussevõtt ja pinnase puhastamine, mille tulemuseks on pinnase taaskasutamine;</p>	<p>Suhteliselt laialt rakendatav taaskasutustoiming. Koodiga märgitakse peamiselt ringlussevõtu toiminguid, näiteks kui ehitusjäätmetest valmistatakse tehnilistele nõuetele või standarditele vastavat, tootena käsitletavat ehitusmaterjali.</p> <p>Pinnase puhastamisel tuleks seda koodi kasutada vaid siis kui tegemist on puht mehhaanilise puhastamisega – mingite võõraste väljanõppimise või sõelumisega.</p>
<p>R5o – pinnase puhastamine, mille tulemuseks on pinnase taaskasutamine, sh töötlemine bioloogiliste, termiliste, füüsikaliskeemiliste jm meetoditega</p>	<p>Seni laiemalt levinud pinnase puhastamine bioloogiliste meetoditega kui tulemuseks on keskkonnaministri 11.08.2010 määrusega nr 38 „Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“ sätestatud pinnasenormidele vastav pinnas. Seda tuleks selgelt eristada R3o-ga tähistatud kompostimisest, mille puhul on saaduseks orgaanilise väetisena või mullaparandusainena kasutatav materjal e kompost.</p>
<p>R5c – keemiline ringlussevõtt;</p>	<p>Suhteliselt harva esinev taaskasutustoiming, põhimõtteliselt analoogne toiminguga R3c nt mingi jäätmeks muutunud anorgaanilise soolalahuse elektrolüüs ja selliselt eraldatud alkomponentidest puhta soola uuesti valmistamine.</p>
<p>R5f – ringlussevõtt toormevaruna;</p>	<p>Põhimõtteliselt analoogne toiminguga R3f. Näiteks lubja CaCO₃ termiline lagundamine ning tekkinud CaO kasutamine mingiks lubjale omaseks otstarbeks. Ei ole seotud lattu kuhjatud jäämetoorme (nt põlevkivi aheraine vms) mehhaanilise ringlussevõttuga R5m.</p>
<p>R5k – jäätmeks muutunud, peamiselt anorgaanilisest materjalist koosnevate toodete või nende komponentide korduskasutuseks ettevalmistamine;</p>	<p>Jäätmeseaduse §15 lg 3 alusel kontrolliv, puhastav või parandav taaskasutamismoodus, nt romusõiduki osade või elektroonikaromu osade ja komponentide ettevalmistamine müügiks, st korduskasutamiseks nende osade esialgsel otstarbel.</p>
<p>R5t – jäätmete taaskasutamine tagasitäitena, mille korral sobivaid jäätmeid kasutatakse maa-alade täitmiseks, taastamiseks või kaevandatud maa-ala korrastamiseks;</p>	<p>Jäätmeseaduses ja jäätmete raamdirektiivis 2006/98/EÜ nimetatud ka kaeveõõnte täitmiseks või sageli ka pinnasetäiteks. Jäätmeseaduse § 22¹ (jäätmehierarhia) alusel ei ole tagasitäide ringlussevõtt, vaid madalamal hierarhilisel tasemel olev nn muu taaskasutamine. Seetõttu tuleb seda taaskasutustoimingut selgelt eristada mehhaanilisest ringlussevõtt R5m, nt mineraalsete jäätmematerjalide kasutamisest teedehitusel, või</p>

	<p>pinnastöötlustest R10, millel on põllumajanduslikud või ökoloogilised eesmärgid.</p>
<p>R6 – hapete või aluste regenereerimine;</p>	<p>Toimingu tulemusena saadakse läbitöötanud hapetest või alustest esialgsed ained või materjalid tagasi. See toiming ei tohiks hõlmata hapetest ja alustest keemiliste reaktsioonide teel mingite muude toodete saamist.</p>
<p>R7 – reostustõrjeks kasutatud ainete taaskasutamine;</p>	<p>Reostustõrjeks kasutatud ainete all võib käsitleda ammendunud adsorbente või absorbente, filtrimaterjale, aktiivsütt, saepuru jne. Kuna tegemist on taaskasutamisega, siis peaks siia alla kuuluma eelnimetatud materjalide ringlussevõtt, põletamine vms, st muude R-toimingute tegemine käesolevast nimistust. See toiming on seega materjalipõhine, st seotud kindlat tüüpi materjaliga, ning ei ole tegevuse enda suhtes spetsiifiline. Selgem on selle toimingu asemel näidata konkreetseid taaskasutustoiminguid nagu R1 (saastunud saepuru põletamine), R5k (aktiivsöe regenereerimine järgnevaks korduskasutuseks) jne.</p>
<p>R8 – katalüsaatorikomponentide taaskasutamine;</p>	<p>Siin on sama põhimõte, mis R7 puhul – st see toimingukood on antud taaskasutatava aine või materjali, mitte toimingu enda olemuse alusel. Eestis levinud ei ole.</p>
<p>R9 – vanaõli taasrafineerimine või korduskasutamiseks ettevalmistamine mõnel muul viisil;</p>	<p>Selle toimingu puhul tuleb lähtuda jäätmeseaduse §-s 65¹ antud vanaõli definitsioonist. See ei hõlma kütusejäätmel, mahutite jääke, pilsivett jne. R9 koodi tuleb kasutada vaid juhul kui töötlemise tulemusena tekkinud saadust kasutatakse selle esialgsel otstarbel – määrdõlina, baasõlina jms. Kindlasti ei kuulu siia alla kütusesegude valmistamine või kütusekomponentide tootmine.</p>
<p>R10 – pinnastöötlus põllumajanduses kasutamise eesmärgil või keskkonna ökoloogilise seisundi parandamiseks;</p>	<p>Toimingukoodi R10 tuleb kasutada ainult siis kui selle eesmärgid on põllumajanduslikud (nt mullaviljakuse parandamine tuhkade, lubijäätmel, reoveesetel lisamise teel) või nt liigilise mitmekesisuse suurendamine mingis piirkonnas või keskkonnaelemendis (happeliste järvede lupjamine). Siia alla ei kuulu tagasitõlge mehhaaniline aukude täitmine või pinnasevormide kujundamine (R5t).</p>

R 11 – koodinumbri R1– R10 märgitud mis tahes toimingu tagajärjel tekkinud jäätmete kasutamine;	See taaskasutamistoiming on analoogiliselt R7 ja R8-ga materjalipõhine. Käitlustoimingu määramisel on oluline siin jäätmete olemus, mitte tegelik toiming ise, mis võib olla põletamine, kompostimine jne. Taaskasutatakse muude taaskasutamisprotsesside juures tekkinud jäätmeid nt jäätmepõletustuhka, kompostimisel kompostist väljasõelatud fraktsiooni, vanametalli sulatamisel tekkinud räbu jne. Praktilist kasutamist pole leidnud ning seda koodi peaks võimalusel asendada muude, spetsiifilisemate taaskasutuskoodidega R1-R10 seast.
R12v – jäätmete vahetamine;	Praktiliselt mittevajalik toimingukood.
R12p – jäätmete taaskasutamisele eelnev füüsikaline-keemiline töötlemine (kuivatamine, aurutamine, konditsioneerimine jms);	Sisuliselt jäätmete ettevalmistav tegevus juhul kui töötlemissaadused järgnevalt taaskasutatakse. Selle koodiga tuleb tähistada näiteks õliseguse vee puhastamine flotatsioonimeetodil kui põhisaaduseks on õlifraktsioon, mis järgnevalt taaskasutatakse (nt põletatakse). Varem oli raskusi sellise tegevuse tähistamisega. Toimingu tulemusena tekivad sekundaarsed jäätmed. Analoogiline toiming kõrvaldamistoiminguga D9.
R12o – jäätmete taaskasutamisele eelnev bioloogiline töötlus;	Saastunud jäätmete bioloogiline töötlus, juhul kui selle tulemusena ei toodeta nõuetele vastavat komposti, reoveesetet või muudele nõuetele vastavat toodet. Analoogiline toiming kõrvaldamistoiminguga D8.
R12x – taaskasutamisele eelnev jäätmesegude koostamine või jäätmete segamine;	Jäätmesegude koostamine juhul kui töötlemissaadused (sekundaarsed jäätmed) järgnevalt mingi muu toimingu abil taaskasutatakse. Siia kuulub nt jäätmekütuse segude valmistamine eri jäätmeliikidest. Toimingu tulemusena tekivad sekundaarsed jäätmed jäätmenimistu jaotisest 19. Analoogiline toiming kõrvaldamistoiminguga D13x.
R12y – jäätmete taaskasutamisele eelnev ümberpakkimine;	Jäätmete ümberpakkimine enne järgnevat taaskasutustoiminguid. See hõlmab pakendamist, kiletamist, konteinerist konteinerisse ümberpaigutamist, pallimist jmt. Ümberpakitavad jäätmekogused ja -liigid ei muutu, küll aga võib seejuures jäätmetena tekkida pakend. Analoogiline toiming kõrvaldamistoiminguga D14.
R12s – jäätmete taaskasutamisele eelnev sortimine või teatud komponentide eraldamine, millega võib kaasneda mehhaaniline töötlemine (purustamine, tükeldamine, demonteerimine, kokkupressimine, granuleerimine jms), juhul kui selle tulemusel tekivad uued	Jäätmete sortimise tulemusena võivad tekkida uued sekundaarsete jäätmete liigid peamiselt jäätmenimistu jaotisest 19, mis järgnevalt taaskasutatakse. Nt. Rehvide purustamine viisil, kus eraldatakse tekstiil, metall, kumm või raudbetooni purustamine, kus eraldatakse betoon ning raud.

jäätmeliigid ning jäätmete olemus või koostis muutub;	
R13 – jäätmete ladustamine mis tahes koodinumbriga R1–R12 märgitud toiminguks, välja arvatud jäätmete ajutine kogumiseelne hoidmine jäätmete tekkekohas;	Jäätmelubadel ja litsentsidel on eraldi käitlustegevusena (JäätS § 13). Jäätmearuandes see toiming taaskasutamise all ei peaks kajastuma, sest vaheladustatud kogused peegelduvad vaid jäätmekogustes aasta algul ja lõpus.
D1 – maapealne või maa-alune ladestamine (näiteks prügilatesse);	Jäätmete ladestamine toimingukoodiga D1 saab toimuda ainult prügilatesse, mis ei vasta tarindprügila mõistele, st omaaegsetesse tööstusjäätmete prügilatesse. Uued olmejäätmete prügilad on väljaehitatud kui tarindprügilad (D5).
D2 – pinnastöötlus (näiteks vedelate või püdelate heitmete biolagundamine pinnases);	Saasteainerikaste jäätmete (õlisetete, muude orgaaniliste setete, sealäga jms) töötlemine koos pinnasega (enamasti <i>in situ</i> maasseküündmine) saasteainete biolagundamise otstarbel, kusjuures eesmärgiks ei ole sealjuures pinnase kvaliteedi tõstmine (siis oleks R10) või komposti valmistamine (siis oleks R3o), vaid pelgalt saastest vabanemine (nt õli lagundamine).
D3 – süvainjektsioon maapõue (näiteks vedelate heidete pumpamine puuraukudesse, mahajäetud soolakaevandustesse või looduslikesse tühemikesse);	Eestis ei esine, ka keskkonnaseadused seda ei võimalda.
D4 – vedelate või püdelate jäätmete paigutamine maapealsetesse kaevanditesse, basseinidesse, paistiikidesse jne;	Vedelate jäätmete ladestamine prügilatesse on põhimõtteliselt keelatud. Toiming tuleb kõne alla vaid kaevandamisjäätmete hoidlate puhul.
D5 – paigutamine tarindprügilatesse (näiteks jäätmete paigutamine üksteisest ning keskkonnast isoleeritud, pealt kaetud ja vooderdatud pesadesse);	Tarindprügila definitsioonile vastavad Vaivara ohtlike jäätmete prügila, samuti kõik uuemad prügilamääruse nõuetele vastavad prügilad. Ladestamist nendesse tuleks näidata koodiga D5.
D6 – heitmine veekogudesse, välja arvatud merre või ookeani;	Jäätmeseaduse alusel ei ole aktsepteeritav tegevus. Jäätmeid võib vette heita vaid veeseaduse § 25 sätestatud tingimustel.

D7 – heitmine merre või ookeani, sealhulgas ladestamine merepõhja;	Üldjuhul keelatud rahvusvaheliste konventsioonidega. Erijuhtudel (süvenduspinnas vms) peaks seda reguleerima veeseaduse § 25.
D8 – bioloogiline töötlemine, mida ei ole käsitletud mujal selles nimistus ning mille lõppsaaduseks on ühendid või segud, mis kõrvaldatakse koodinumbriga D1–D12 märgitud mis tahes toiminguga;	Saastunud jäätmete bioloogiline töötlus, juhul kui ei saavutata saastetaseme väärtusi, mis lubaksid jäätmeid (nt setteid, saastunud pinnast) keskkonda jätta või viia, vaid need tuleb siiski kõrvaldada muude D-toimingute abil – (tava)prügilasse ladestada (D1), põletada (D10) vms. Siia hulka käiks ka jäätmete MBT, kus enamasti olmejäätmete orgaanilise fraktsiooni aeroobse töötlemise ja teatud fraktsioonide väljanõppimise abil saavutatakse jäätmete stabiliseerimine ja biolagundatava osa alandamine tasemeni, mis lubab jäätmeid prügilasse ladestada väljaspool biolagundatavatele jäätmetele ettenähtud määrasid. D8 on kõrvaldamist ettevalmistav toiming, mille tulemusena tekib üldjuhul mingi muu sekundaarsete jäätmete liik, mis n-ö lõplikult kõrvaldatakse.
D9 – füüsikalise-keemiline töötlemine (näiteks aurutamine, kuivatamine, kaltsineerimine), mida mujal selles nimistus ei ole käsitletud ning mille lõppsaaduseks on ühendid või segud, mis kõrvaldatakse koodinumbriga D1–D12 märgitud mis tahes toiminguga;	See on põhimõtteliselt analoogne tegevus eelmisele, sisuliselt ettevalmistav tegevus, kus jäätmed muudetakse käepärasemaks järgnevate kõrvaldamistoimingute tarvis. Nt aurutatakse vesi välja, kui suure veesisalduse tõttu pole võimalik prügilasse panna või põletada, või eraldatakse setitamise teel tahke sete. Siia kuulub ka neutraliseerimine, tahkestamine vms. Järgnema peab kindlasti aga jäätmete või vähemalt selle põhiosa kõrvaldamine, mitte taaskasutamine (sel juhul läheks toiming R12p alla). Toimingu D9 tulemusena võivad tekkida sekundaarsed jäätmed, kuid teatud juhtudel võib väheneda vaid jäätmete veesisaldus ja seega kogus (kuivatamine, aurutamine).
D10 – põletamine maismaal (<i>arvestades energiatõhusust</i>);	Jäätmete põletamine ilma tekkinud energiat ära kasutamata või energia osalise kasutusega kui energiatõhusus jääb allapoole määrusega antud näitajat.
D11 – põletamine merel (juhul kui Euroopa Liidu õigusaktid ja riikidevahelised lepingud seda lubavad);	Üldjuhul on jäätmete põletamine merel nende kõrvaldamise eesmärgil keelatud, välja arvatud erijuhtudel nagu naftaplatvormidel, millist võimalust on mainitud tööstusheite seaduse jäätmete põletamist käsitlevas jaos.
D12 – püsiladustamine (näiteks konteinerites jäätmete paigutamine kaevandustesse);	Eestis hetkel seda võimalust pole. Tuleks kõne alla vaid nt graniidi süvakaevandamise korral jäätmete konteinerites paigutamine tekkinud tühikutesse, eeldusel, et tühikud on hermeetilised põhjavee ja muude mõjutuste suhtes.
D13x – jäätmete kõrvaldamisele eelnev jäätmesegude koostamine või jäätmete segamine;	Toiming on kasutatav juhul, kui eri liiki jäätmeid on vaja kõrvaldamisele (ladestamisele, põletamisele D10) suunata kindlas vahekorras, et tagada mingid kindlad omadused.

D13s – jäätmete kõrvaldamisele eelnev sortimine või teatud komponentide eraldamine, millega võib kaasneda mehhaaniline töötlemine (purustamine, tükeldamine, demonteerimine, kokkupressimine, granuleerimine jms), juhul kui selle tegevuse tulemusel tekivad uued jäätmeliigid ning jäätmete olemus või koostis muutub;	Analoogiline taaskasutamistoiminguga R12s, kuid antud juhul enamus jäätmetest (üle 50%) läheb järgnevalt kõrvaldamisele. Väljasorditud taaskasutatavate fraktsioonide kogus jääb seega suhteliselt väikeseks.
D14 – jäätmete ümberpakkimine enne koodinumbriga D1–D13 märgitud mis tahes toimingut;	Jäätmete ümberpakkimine ei muuda jäätmete liiki ega kogust. Tekkida võib saastunud pakendijäätmeid.
D15 – ladustamine koodinumbriga D1–D14 märgitud mis tahes toimingu eesmärgil, välja arvatud ajutine kogumiseelne hoidmine jäätmete tekkekohas.	Jäätmete ladustamine enne "lõplikku" kõrvaldamist (kestvusega kuni 1 aasta). Aruannetes kajastub aasta algkoguse ja lõppkoguse vahena, mitte kõrvaldamistoiminguna.

Lisa 2 Jäätmekäitluskoha tegevusliikide nimistu

Kood	Nimetus	Selgitus
J1	Avajäätmeprügila	
J2	Ohtlike jäätmete prügila	
J3	Püsijäätmeprügila	
J4	Kaevandamisjäätmete hoidla	
J5	Sortimisliin, -tehas	
J6	Ümberlaadimisjaam, vaheladu	
J7	Jäätmepõletustehas	
J8	Koospõletustehas	

J9	Bioloogiline töötlus	Sealhulgas kompostimine, kääritamine, MBT
J10	Ohtlike jäätmete käitluskoht	Sealhulgas ohtlike jäätmete kogumiskoht
J11	Metallijäätmete käitluskoht	Sealhulgas tavajäätmete kogumiskoht
J12	Elektroonikaromude käitluskoht	Sealhulgas metallijäätmete kogumiskoht
J13	Autolammutuskoda	
J14	Vanarehvide käitluskoht	
J15	Mobiilne käitluskoht	
J16	Tavajäätmete käitluskoht	Kasutada ainult juhul kui nimistus muud sobivat tegevust ei eidu
J17	Lisa nimistus puuduv tegevus	Kasutada ainult juhul kui tegevus puudub käesolevas nimistus. Lisada juurde vastav selgitus. Näiteks pinnastöötlus.
Kui jäätmekäitluskohal on mitu ühte liiki tegevust, siis tuleb täiendavalt määratleda ka komplekstegevus alljärgnevast nimistust:		
K1	Jäätmekäitluskeskus	Sealhulgas prügila
K2	Jäätmejaam	
K3	Lisa nimistus puuduv komplekstegevus	Kasutada ainult juhul kui tegevus puudub käesolevas nimistus. Lisada juurde vastav selgitus.